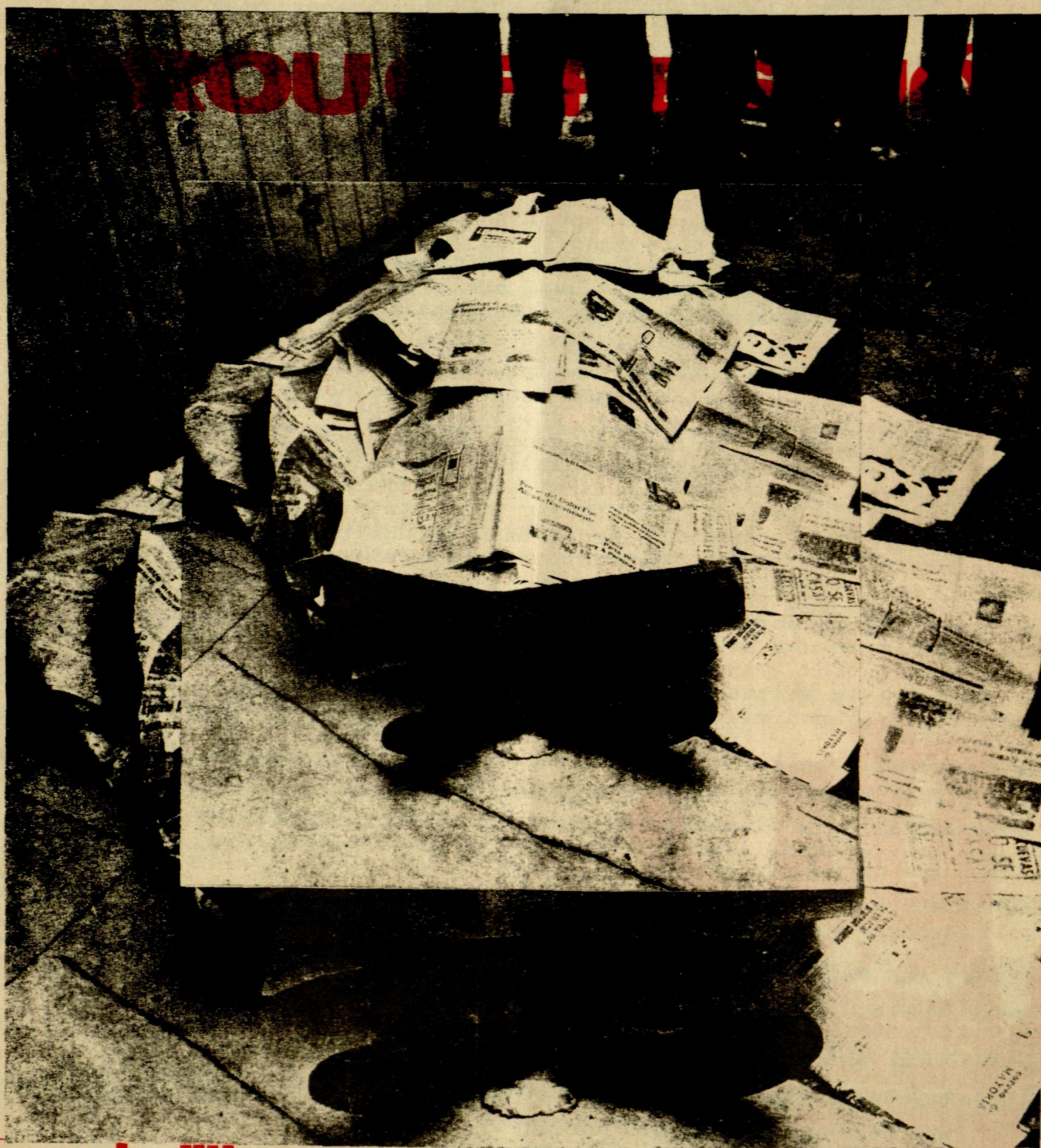

ARA

AUTONOMA BARCELONA
UNIVERSITAT DE BARCELONA
CEDOC

ORGAN CENTRAL DE FRONT NACIONAL DE CATALUNYA
PER UNS PAISOS CATALANS INDEPENDENTS I SOCIALISTES

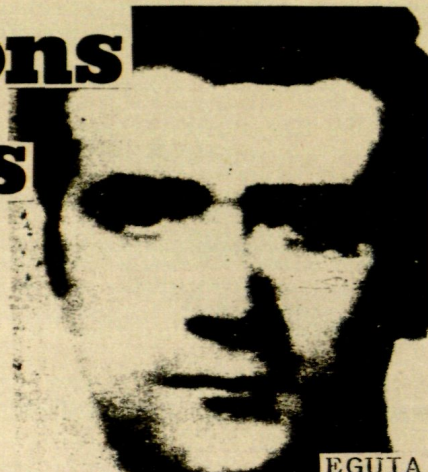
EXTRA n° 7. ajut al partit: 75 ptes.
juliol-agost-setembre 1975

**per la llibertat
del poble català!**

WILSON

últimes accions repressives contra E.T.A.

EGUIA

Tothom coneix, per la premsa diària, l'envergadura de l'última onada repressiva contra ETA, l'organització capdavantera de la lluita d'alliberament del poble basc. El botí que el règim s'ha cobrat als últims mesos és important, per la quantitat i la qualitat dels detinguts i pel gran nombre de materials i d'elements d'infraestructura que han caigut.

Però la lluita del poble basc no s'ha acabat, ni l'acabarà la dictadura. La lluita del poble basc és la lluita de tot un poble pel seu alliberament nacional i social. Una lluita arrelada profundament a les classes populars d'Euzkadi, la qual només ha fet que començar i de la qual ETA és la punta de llança, l'expressió més vigorosa del procés d'alliberament.

La lluita del poble basc és també la nostra lluita. Les classes populars dels Països Catalans, com també les de Galícia, han de sentir-se identificades amb la guerra d'alliberament d'Euzkadi, perquè la guerra d'alliberament d'Euzkadi és un inici i un exemple d'una acció global que ha de ser la guerra d'alliberament de totes les nacionalitats oprimides per l'imperialisme dels Estats espanyol i francès. Euzkadi, els Països Catalans, Galícia, Bretanya, Occitània i Còrsega han de coordinar els esforços i han d'unir-se en una estratègia conjunta per la destrucció de les estructures imperialistes dels Estats opressors.

Ara que ETA és objecte d'una ofensiva de repressió, nosaltres hem de solidaritzar-nos amb la seva lluita. Prestar suport a la lluita del poble basc és fer avançar la nostra pròpia lluita. I correlativament fer avançar la pròpia lluita és també prestar suport a la lluita del poble basc. La nostra acció ha d'anar orientada en tres fronts:

- Solidaritat activa i directa amb els patriotes bascos represaliats, i suport actiu als qui defugen la repressió.
- Extensió i vigorització de la nostra pròpia lluita d'alliberament, per tal de debilitar per un altre front l'estructura imperialista que ens oprimeix.
- Treball actiu per la coordinació de la lluita de totes les nacionalitats oprimides pels Estats espanyol i francès.

ATENCIÓ ALS PRÒXIMS CONSELLS DE GUERRA CONTRA GARMENDIA I OTAEGUI!

→ privem el règim franquista de fer un nou procés de Burgos

SOLIDARITAT AMB ELS ÚLTIMS DETINGUTS BASCOS!

SOLIDARITAT AMB ELS DETINGUTS CATALANS, ACUSATS DE TENIR RELACIÓ AMB ETA:

- el sacerdot Francesc Bofill
- el periodista Josep Ma Huertas Claveria
- les monges Justa del Rio, Josefina Bicandi i Montserrat Solà

índex

L'ONZE DE SETEMBRE, AVUI, p. 4

LA LLUITA UNITARIA DEMOCRATICA AL PRINCIPAT DE CATALUNYA, p. 5

LES TESIS DE L'ESTRATEGIA DE RUPTURA DEMOCRATICA, p. 9

CAP AL GOVERN PROVISIONAL, p. 11

L'ONZE DE SETEMBRE DE 1714, CONSIDERACIONS HISTORIQVES, p. 14

LES COMARQUES DE L'EBRE I LES CENTRALS NUCLEARS, p. 16

LA DISSOLUCIO DELS COSSOS REPRESSIUS ESPANYOLS, p. 17

LA PROBLEMÀTICA AGRARIA. PARLEN TRES PAGESOS, p. 20

DOSSIER PAIS BASC: GUERRA POPULAR A EUZKADI, p. 24

TAULA RODONA: QÜESTIONS CONFLICTIVES ENTORN DE LA LLUITA ARMADA, p. 36

REFLEXIONS POLITIQUES SOBRE PORTUGAL, p. 43

PROJECTE PER A UNA POLITICA D'ENSENYAMENT, p. 45

LA UNIVERSITAT CATALANA D'ESTIU A PRADA: SÒLIDA TASCA CULTURAL, p. 48

ESCOLA CATALANA, ESCOLA BILINGÜE?, p. 52

ENTREVISTA: DISCREPANCIES I RELACIONS ENTRE LES FORCES D'ALLIBERAMENT
NACIONAL I DE CLASSE DELS PAÏSOS CATALANS, p. 54

LES "SIS HORES DE CANÇO A CANET, p. 61

la portada

Contra l'opressió,
contra la repressió,
contra l'explotació,
contra els crims continuats
de la dictadura feixista,
s'oposa el coratge
de la lluita popular
per la llibertat.

(Muntatge gràfic: Marta i Jordi)

Retrobem, un cop més, la data de l'onze de setembre, diada històrica amb un significat de lluita per les llibertats nacionals catalanes.*

La celebració de l'onze de setembre no lobeix al desig de reviure temps passats. Al contrari, partint d'un fet històric i d'una tradició de lluita, convertim la celebració en una diada de lluita actual i amb una projecció de futur.

L'onze de setembre és la diada nacional catalana. Per a un poble oprimat com ho és el nostre, és clarament un dia de lluita, de reivindicació i d'afirmació catalana, lligat al moment actual de la lluita. Per això cal definir i impulsar les dimensions polítiques actuals de la diada.

L'onze de setembre de 1975, per a nosaltres, ha de constituir fonamentalment:

- una diada de reforçament de la lluita popular per la independència dels Països Catalans, i
- una diada de lluita per la ruptura democràtica, per un Govern autònom cata-

la.

Respecte a la primera dimensió política, aquest reforçament de la lluita popular per la independència nacional catalana ha de comportar una àmplia explicació i popularització de la lluita d'alliberament nacional i de classe en tot el seu conjunt i en tota la seva amplitud, tot això fet amb uns clars i inequívocs plantejaments socialistes i independentistes dels Països Catalans.

Amés, partint d'aquest onze de setembre, cal iniciar un debat públic i obert, a través de tots els mitjans possibles, sobre els objectius d'alliberament nacional i de classe dels Països Catalans. Aquest debat pot ajudar a trobar el camí aglutinant dels socialistes independentistes catalans i a anar definint l'estratègia de lluita conjunta que faci possible l'apropament i la unitat del moviment popular d'alliberament nacional i de classe. En definitiva, es tracta de reforçar i potenciar el moviment d'alliberament amb unes fórmules de treball obertes, no sectàries, que ajudin a acumular esforços i a envigorir la lluita.

LA LLUITA UNITÀRIA DEMOCRÀTICA AL PRINCIPAT DE CATALUNYA

Ens trobem en una situació política canviant i amb una dinàmica d'una complexitat tan enorme, que fer qualsevol previsió sobre esdeveniments futurs comporta un risc elevat. Malgrat tot, hi ha dades suficients per a poder definir unes tesis que indiquin quins han de ser els mecanismes de l'estratègia de ruptura democràtica.

El règim franquista està en crisi. Si aquest fet ja era evident fa mesos, avui es pot dir que la crisi de la dictadura és irreversible. Les seves contradiccions són tan evidents i tan greus,

La segona dimensió política, la de l'onze de setembre com a diada de lluita per la ruptura democràtica, caldrà lligar-la al grau mínim de reivindicació nacional que ha de comportar la ruptura democràtica: la creació de Governos autònoms al Principat de Catalunya, al País Valencià i a les Illes.

Al Principat, que és on s'ha celebrat tradicionalment l'onze de setembre, caldrà fer grans accions propagandístiques i de mobilització i de lluita per imposar i prestar suport a un futur Govern provisional de la Generalitat de Catalunya.

Fóra especialment important que la lluita conjunta de les diverses forces en aquest onze de setembre partís d'una convocatòria rubricada conjuntament per totes les forces polítiques. I que aquesta lluita conjunta no s'expressi no més amb pures formulacions sobre el paper, sinó amb una presència efectiva de lluita. L'onze de setembre d'enguany pot constituir un test que faci impossible de mantenir la gran contradicció d'algunes forces en la relació entre formulaci

que calen ben poques argumentacions per adonar-nos que la maniobra "aperturista" és morta i que preval la política repressiva. Es podria dir que l'estat d'excepció decretat a Euzkadi aquests últims tres mesos ha marcat el fracàs definitiu de la política del govern Arias.

Mentre per totes bandes es desborda la demanda d'un canvi democràtic, el règim continua en el seu immobilisme, es recolza en els ultres per a intensificar la repressió de manera descontrolada i s'enfronta amb l'Església institucional i amb tots aquells sectors de la burge-

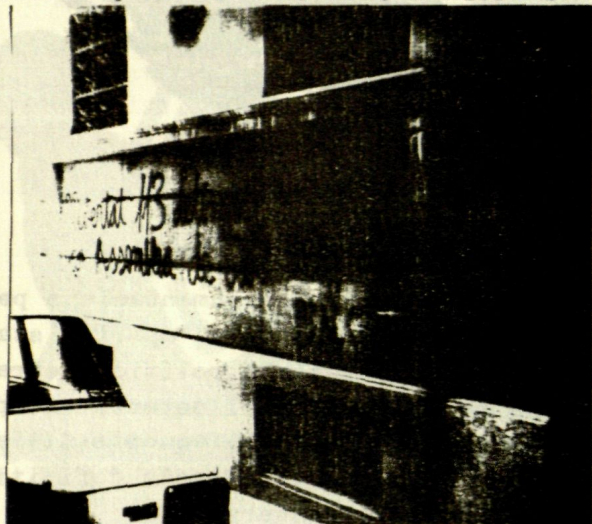
ons teòriques i lluita efectiva. No n'hi ha prou amb reconèixer una realitat nacional, una opressió nacional; s'ha de lluitar per la llibertat nacional.

D'altra banda, l'Assemblea de Catalunya hauria de convertir-se en protagonista mobilitzador de la diada, potenciant i coordinant les accions de lluita unitària. A través de les més diverses plataformes, assemblees i comissions de base s'ha d'engegar una mobilització que respongui a l'afirmació i l'interès enèrgic per la reivindicació nacional catalana. I orquestrar una àmplia reivindicació de tots els elements que formen l'entitat nacional catalana. Des de l'idioma i la cultura fins a les reivindicacions polítiques i econòmiques. I amb la reivindicació bàsica d'un mínim poder autònom català que permeti al nostre poble de disposar d'uns primers elements per a desenvolupar-se com a nació.

En aquest onze de setembre s'han de portar a terme accions d'explicació per a clarificar i conscienciar sobre el fet nacional català, aprofitant tots aquells mitjans amb els quals d'una mane

sia que busquen, perquè així ho exigeixen els seus interessos d'exploració, expressions polítiques més obertes.

La deterioració del règim s'ha vist accelerada per una situació de crisi econòmica realment greu, i de la qual no troba cap sortida viable. D'altra banda,

un factor que també ha fet i fa avançar el procés de descomposició del franquisme és la pressió popular i l'increment constant de tota mena de lluites als sectors més diversos, lluites que canalitzen i reflecteixen la voluntat popular de canvi. La llarga lluita dels PNN, la dels MIR, l'ocupació democràtica de la CNS són els exemples més rellevants d'aquesta situació. Com també ho ha estat la mobilització del poble basc del dia 11 de juny, en ple estat d'excepció.

Però mentre el règim es deteriora -i, bé cal dir-ho, pren vigor amb intermitències, per mitjà de discursos "durs", de la reaparició de Solís, etc.-, la situació d'entesa política que representa la lluita unitària per la ruptura democràtica als Països Catalans, i concretament al Principat de Catalunya, travessa avui uns moments conflictius i podríem dir que es troba en una cruïlla. Per a

superar aquesta cruïlla, la lluita unitària al Principat de Catalunya ha de trobar, definir i potenciar una nova direcció a seguir dintre la situació també nova -de vigília del canvi- en què avui ens trobem.

El moment polític actual exigeix una audàcia i un treball que les forces polítiques del Principat no han sabut trobar. Existeix una ben clara manca de cohesió. I encara més, podem dir que malgrat la creixent mobilització popular de signe democràtic, es dona un descens de la lluita unitària per la ruptura. En un moment que precisament demana una gran acumulació d'esforços, d'entesa, les forces polítiques es mouen en sentit invers.

Un factor que pot estar a l'origen d'aquest deixatament de la lluita unitària és el fet que actualment hi ha més grups polítics que preparen el futur, bo i esperant que "tot s'acabi", que no pas amb una actitud de lluita que condicioni i acceleri l'acabament del franquisme i l'adveniment de la ruptura democràtica.

Al costat d'aquest fet, i en estreta relació, s'ha estès la idea que la successió de Franco és imminent. Al nostre veure, poques dades hi ha per a preveure amb certesa la imminència del traspàs de poders de Franco a Juan Carlos. Potser la "rentree" de José Solís al govern, la pròrroga de la legislatura de les "Cortes", aquesta mena de globus-sonda que han estat les últimes declaracions de la germana del dictador dient que Franco hauria de deixar el poder en vida (recordem que les declaracions de Pilar Franco sempre han estat utilitzades per ell o per la família per fer córrer notícies de manera oficiosa) o l'augment actual de la repressió que ha culminat en

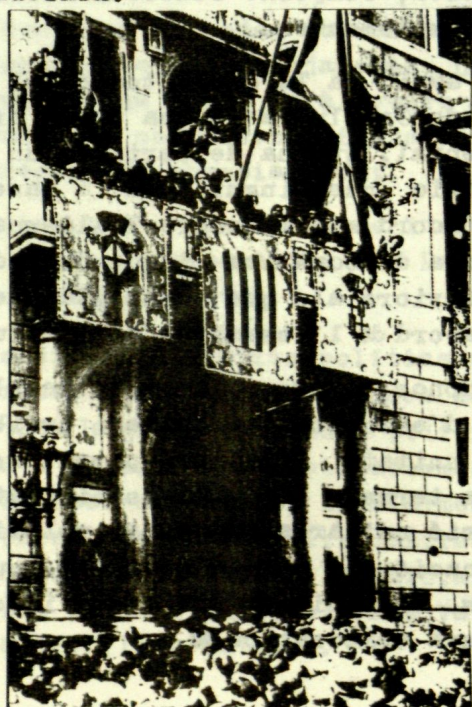
→
ra fàcil i eficaç puguin participar amplis sectors del nostre poble. També cal fer, a tot arreu, accions propagandístiques; "que cap barri, cap localitat no quedin sense banderes catalanes, sense inscripcions reivindicatives". Fem d'aquest onze de setembre una diada d'amplia mobilització popular per la llibertat nacional dels Països Catalans. Endavant!■

*Per a informació històrica, vegeu l'article de la pàg. 14: "L'onze de setembre de 1714, consideracions històriques".

la promulgació del decret-llei contra el terrorisme que significa la implantació de l'estat d'excepció permanent (i que bé podria tenir la segona funció de servir per a eliminar obstacles en l'operació successòria), potser totes aquestes dades ens podrien refermar en la intuïció de la imminència del traspàs de poders. Si això és cert o no, el temps ho dirà. El que sí que és cert és que, entre les forces democràtiques, ha aparegut un nou fenomen que ràpidament s'ha generalitzat: la sensació que és imminent l'entrada en una nova situació, la del "juancarisme".

Partint d'aquests dos grups de dades, les de la crisi del règim i les de la imminència de la successió, les forces de la burgesia s'organitzen, com també altres sectors anteriorment poc organitzats van prenent posicions i s'obren a una nova dinàmica de treball. Podem dir, doncs, que noves forces han entrat en joc al terreny de la política democràtica catalana.

Però ara, avui mateix, ¿hi ha una nova situació política o no? Evidentment que sí. Esquemàticament, la situació actual revesteix els aspectes següents: una clara crisi del règim, un increment de l'extensió i del vigor de les lluites populars, un descens de la dinàmica de la lluita unitària (cal recordar que ens referim al Principat de Catalunya), l'aparició de noves forces polítiques, i per part d'alguns sectors, una actitud d'espera passiva que els esdeveniments es produeixin.

GOVERN CATALÀ

GENERALITAT!

difongueu aquests eslògans

Tot aquest context emmarca el moment crític en què es troba l'única plataforma unitària de partits polítics al Principat: la Comissió Coordinadora de Forces Polítiques de Catalunya (CCFPC).

Aquesta crisi de la CCFPC té l'origen, en bona part, a la repercussió inquietadora i disgregadora que hi va tenir l'aparició de la "Junta Democrática de España" (notem que una de les forces polítiques de la CCFPC forma part de la "Junta", i una altra, aparentment sense formar-ne part, en fa una gran acció propagandística). No és només aquesta, però, la causa de la crisi. Com a altres factors disgregadors, podem apuntar-ne dos: el fet que als últims mesos s'hagi fet ús més d'un cop del dret a veto que preveuen els mecanismes de funcionament de la CCFPC, i l'aparició d'altres forces polítiques catalanes que canvien la panoràmica dels grups polítics organitzats. Tot això és, bàsicament, el que ha determinat la crisi de la CCFPC. I és que, en realitat, el centre de gravetat de la política unitària del Principat ha canviat, i ben clarament ha deixat de ser definit per la Coordinadora.

Davant d'aquesta situació, s'imposa trobar l'expressió justa que respongui a les necessitats del moment. Per la nostra banda, i tal com ja hem manifestat altres vegades, creiem que al Principat escau, ja ara, la constitució d'un Govern provisional de la Generalitat de Catalunya. No postulem un Govern testimoni al, sinó un Govern de combat, capaç d'impulsar lluites, de propulsar i coordinar en el seu moment la vaga general políti-

ca que ha d'ajudar inestimablement a acabar amb la dictadura feixista. I, també, un Govern representatiu del ventall actual de les forces polítiques catalanes, amb una forta cohesió al seu si, un ample suport popular, i que constitueixi l'interlocutor vàlid a nivell del Principat en les relacions amb les altres nacionalitats de l'Estat espanyol.

Si bé creiem que la constitució del Govern provisional és una necessitat, el fet és que avui encara no s'ha produït. S'han anat fent petites passes per a la seva formació. De fet, ha començat un accidentat procés de negociació entre totes les forces polítiques catalanes del Principat.

Contemplant-lo des d'un prisma realista, aquest procés de negociació no dona per a altra cosa que per arribar a la creació d'un organisme unitari intermediari, que anomenaríem Consell de Catalunya. Si això s'aconsegueix seria un pas important per arribar a la configuració del Govern provisional. El que interessa és iniciar la dinàmica pro-Govern, i si dins aquesta dinàmica, com a primer resultat del procés de negociació, apareix la formació del Consell de Catalunya, per a nosaltres seria un fet altament positiu.

Aquest Consell de Catalunya tindria la funció de coordinar i impulsar la lluita del procés cap a la ruptura democràtica; de constituir, en qualitat d'únic òrgan estrictament polític representatiu del Principat, el bloc pactant de negociació amb les altres nacionalitats de l'Estat espanyol, i de preparar el camí cap a la creació del Govern provisional de la Generalitat de Catalunya.

L'Assemblea de Catalunya, com a articulació de mobilització de masses, és el suport essencial que ha de trobar el Consell de Catalunya, i si bé formalment Consell i Assemblea han de quedar formalment deslligats, van units per uns mateixos objectius de lluita per la ruptura democràtica, complint funcions diferents que es complementen.

Anar, avui, a la constitució del Consell de Catalunya és una tasca urgent i fonamental, que ha de partir d'un pacte polític que tingui com a base uns punts d'acord mínim sobre l'alternativa de ruptura democràtica i que no podrien ser inferiors als que constitueixen la base d'acord de l'Assemblea de Catalunya.

Cal, doncs, preveure un gran desplegament d'esforços per poder arribar a aquesta unitat. En altres paraules: cal portar a terme, amb responsabilitat i amb visió unitària, un debat polític de clarificació on siguin definits aquests elements essencials que han d'informar la ruptura democràtica. ■

LES DEU FORCES POLITIQUES QUE PARTICIPEN, JA AVUI, EN LA NEGOCIACIO POLITICA PER ANAR A LA RECERCA D'UN MARC UNITARI COMU, SON FORCES QUE OBIAMENT ES RECLAMEN DE DISCIPLINA CATALANA:

NOM	SIGLA	IDEOLOGIA POLITICA	QUESTIO NACIONAL CATALANA
Esquerra Democràtica de Catalunya	EDC	dreta liberal	Catalunya-Federalista
Partit Carlí Català	PCC	carlins	Catalunya-Federalista
Esquerra Republicana de Catalunya	ERC	esquerra liberal	Catalunya-Federalista
Unió Democràtica de Catalunya	UDC	democràcia crist.	P.Catalans-Federalista
Reagrupament Socialista	RS	socialdemocràcia	Catalunya-Federalista
Moviment Socialista de Catalunya	MSC	socialista	Catalunya-Federalista
Partit Socialista Unificat de Catalunya	PSUC	comunista	Catalunya-Federalista
Partit Popular de Catalunya	PPC	socialista	P.Catalans-Alliberament nacional
Partit Socialista d'Alliberament Nacional dels PPCC	PSAN	socialista	P.Catalans-Independen-tista
Front Nacional de Catalunya	FNC	socialista	P.Catalans-Independen-tista

Set d'aquestes forces formen part actualment de la Comissió Coordinadora de Forces Polítiques de Catalunya: ERC, PCC, UDC, MSC, PSUC, PPC i FNC.

tesis de l'estratègia de ruptura democràtica

Entenem com a tesis de l'estratègia de ruptura democràtica tots aquells fets, totes aquelles evolucions polítiques que es puguin produir de manera simultània o encadenada, formant part del camí que ha de dur a la plasmació concreta de l'alternativa democràtica.

Parlem de tesis en el sentit de propostes.

Es evident que no podem descartar un marge d'error en els plantejaments. La pràctica quotidiana ens farà veure fins a quin punt són correctes, i ens permetrà de corregir-les apropiadament.

El contingut de les tesis de l'estratègia de ruptura democràtica als Països Catalans és el següent:

- Els diversos partits polítics que expressen les diverses classes socials i tota la gamma d'opcions polítiques, han d'agrupar-se en plataformes democràtiques unitàries, inicialment per separat per a establir després lligams que tendeixin a la unió, al Principat de Catalunya, al País Valencià i a les Illes Balears.

Aquestes plataformes, que han de ser organismes vinculants, han de tenir una triple finalitat: 1) coordinar i potenciar la lluita unitària; 2) preparar el camí cap a la creació de Govern provisionals, i 3) convertir-se en el bloc pactant amb les altres nacionalitats de l'Estat espanyol.

- Les classes populars catalanes s'han d'organitzar en Assemblees nacionals del Principat, del País Valencià i de les Illes, per tal de constituir, una articulació de mobilització de masses que doni suport a l'alternativa democràtica partint de les diverses alternatives sectorials i, d'altra banda, constitueixi el suport social dels organismes polítics unitaris: Govern provisional o qualsevol altra fórmula apareguda dins el procés de negociació cap al Govern.

En definitiva, aquesta mobilització ha de situar el poble com a protagonista de la ruptura democràtica. La pressió popular és el factor fonamental que ha d'accelerar l'adveniment del canvi, i per tant la lluita popu

lar ha de confluïr i sinoronitzar ab solutament amb tot el procés de pacte polític entre les avantguardes organitzades.

L'estratègia de ruptura democràtica als Països Catalans s'ha d'entrellaçar amb una estratègia comuna a nivell d'Estat espanyol:

- Les plataformes democràtiques unitàries catalanes de partits polítics, amb un acord previ a nivell de Països Catalans, han de pactar amb els altres organismes unitaris de les nacionalitats castellana, basca i gallega.

A partir d'aquest pacte entre nacionalitats, caldrà crear un organisme unitari que abordi i apliqui l'estratègia comuna a nivell d'Estat espanyol. Cada nacionalitat haurà d'aportar-hi el contingut de la pròpia alternativa democràtica, com a mesura necessària per a poder elaborar una alternativa conjunta real.

- Les classes populars de les diverses nacionalitats s'han de coordinar per a la mobilització i la lluita a través de les Assembles nacionals.

*

Aquests són, doncs, els pilars fonamentals que nosaltres contemplem com a mecanismes de treball i de lluita que configuren l'estratègia de ruptura democràtica.

Portada de l'edició oficial de l'Estatut d'autonomia de 1932.

cap al govern provisional

A continuació reproduïm alguns fragments de la declaració del Consell Nacional de Front Nacional de Catalunya, publicada el primer de maig d'enguany, on s'impulsa i es raona la campanya pro-Govern provisional de la Generalitat de Catalunya iniciada pel nostre partit.

Avui, però, la lluita unitària al Principat es troba amb dificultats. Concretament, la Comissió Coordinadora de Forces Polítiques de Catalunya està en crisi; ens atrevirem a dir que en una crisi profunda.

(...)

Davant aquesta situació en el treball unitari al Principat de Catalunya, creiem que cal fer un salt qualitatiu, tant per a trobar una nova forma organitzativa unitària com per a establir uns acords polítics nous i més ajustats. Aquest salt en qualitat ha de concretar institucionalment el sentit de la lluita, la coherència de les forces democràtiques i la fidelitat al poble; ha de ser la formació del GOVERN PROVISIONAL DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA.

(...)

Aquest salt qualitatiu ha de ser real i operant. No hem només de teoritzar que hem d'anar cap al Govern provisional, sinó que avui és el moment oportú d'assentar-ne les bases, és a dir, de veure, ja ara, com la unitat catalana el configura.

(...)

El moment actual, el Govern provisional cobriria dues vessants respecte al Principat de Catalunya: l'una interna i l'altra externa.

Interna, pel fet que ajudaria a agrupar més forces polítiques entorn d'un programa unitari, forces que per diverses raons no s'havien integrat a les coordinacions unitàries existents fins avui. Formar part d'un Govern provisional o integrar-se en un organisme de política unitària són dos fets substancialment diferents. Per això pensem que el Govern provisional obliga molt més a pensar-s'hi abans de decidir no ser-hi. Això pot ajudar a la consolidació de la unitat catalana. A més, pel grau de serietat i de responsabilitat que revesteix un Govern, serà més difícil que la futura política unitària sigui instrumentalitzada o manipulada per alguna força política.

(...)

EL CONSELL EXECUTIU DE FRONT NACIONAL DE CATALUNYA AL POBLE DELS PAÏSOS CATALANS

comunicat

Durant aquest mes de juliol s'han produït a l'Estat espanyol diversos fets de caràcter violent, que han portat a terme comandos armats: agressió al Dr. Otaolaurruchi i assalt a la comissaria de policia de Collblanc, a Barcelona, i, a Madrid, agressió a dos números de la policia armada, un dels quals morí instantàniament.

Aquests fets, que fóra molt difícil de considerar com a fets aïllats sense relació entre si, tenen prou importància i poden produir prou derivacions polítiques perquè cap força política no pugui sostreure's d'analitzar-los, i, públicament o no, de qualificar-los prenent-hi una posició.

Les característiques dels fets i els mètodes emprats poden fer pensar que es tracta aproximadament d'accions de lluita armada, en aquest cas sense cap relació amb la coneguda i quotidianament actual situació de guerra d'alliberament del poble basc.

Front Nacional de Catalunya, si bé com a partit de funció i d'acció específicament política, no porta ni té previst de portar a terme, ni orgànicament ni mitjançant organitzacions paraleles, cap pràctica de lluita armada, sí que contempla aquest tipus de lluita com una acció necessària i complementària amb el treball de masses en determinades fases del procés d'alliberament nacional i de classe dels Països Catalans. I en conseqüència, el nostre partit es proclama disposat a ajudar i impulsar, des de les bases estrictament polítiques del seu àmbit d'actuació, una acció militar encaminada a la consecució dels objectius d'alliberament del nostre poble.

És per això que aquest Consell Executiu, davant els fets referits i particularment dels que han tingut lloc a Barcelona, es creu en la necessitat d'emetre el present comunicat públic a l'objecte d'assenotar inequívocament la posició del nostre partit sobre el particular.

Així, doncs, hem de fer les consideracions següents:

- 1) Per a Front Nacional de Catalunya la lluita armada és el vessant militar de la lluita d'alliberament, i s'ha de dur a terme, com l'acció de masses i com l'activitat d'estricta relació política, seguint una estratègia racional i d'avenços progressius, en estreta relació amb la dinàmica de la lluita popular, amb l'adhesió del poble i mitjançant una acció eficaç i responsable que seleccioni previament els objectius més pertinents per a deteriorar seriosament l'enemic i per a enfortir i dinamitzar la lluita popular. En conseqüència, tota acció violenta que no respongui a aquestes exigències d'estratègia, de connexió amb el poble, d'eficàcia i de responsabilitat, no podem qualificar-la sinó com a simple activisme.
- 2) Els fets de violència ocorreguts recentment, per les seves característiques no els podem contemplar d'altra manera que com a activisme, per tal com no responen en absolut a les exigències apuntades. Una prova decisiva d'això és el fet que, les dues accions dutes a terme a Barcelona, no han reeixit en els objectius

que els hem de suposar: ni en el cas de l'atac a la comissaria s'ha complert l'únic objectiu presumible que fóra el d'ocupar-la ni l'agressió al Dr. Otaolaurruchi ha comportat un avenç a la lluita dels MIR, sinó que, més aviat al contrari, els MIR mateixos han proclamat la desvinculació de l'acció amb la seva lluita, la qual a resultes de l'acció precisament s'ha vist encara més deteriorada.

- 3) Per tot això, ens cal manifestar ben clarament la nostra disconformitat amb els fets ocorreguts, i amb tots els que puguin ocórrer amb les mateixes característiques, i en fer-ho volem distingir el que ha de ser la lluita armada tal com l'hem definida al punt primer, és a dir una acció responsable amb una estratègia militar racional i completa, d'aquestes accions que només en són una caricatura que amenaça d'alterar la imatge pública i de perjudicar l'eficàcia de la lluita en el front militar.
- 4) Volem però fer constar que les consideracions precedents no ens fan oblidar de cap manera que els autors de les accions que objectem són, com nosaltres mateixos, lluitadors antifranquistes, i que com a tals, al marge de les diferències polítiques que puguin haver-hi entre ells i nosaltres, i al marge també de la seva estratègia de lluita que considerem inexistente o errònia, han de merèixer el nostre reconeixement com a companys antifeixistes i el nostre suport solidari davant qualsevol acció repressiva que pugués recaure damunt d'ells.
- 5) Finalment, reiterem, un cop més, la nostra consideració de l'acció armada com una forma de lluita que, dins el procés d'alliberament nacional i de classe dels Països Catalans, es relaciona i es complementa amb la lluita de masses; una forma de lluita que, com diu la nostra "Declaració de principis i d'acció política" aprovada pel primer Congrés del nostre partit celebrat l'estiu passat, "es farà imprescindible, en una fase o altra, per a enderrocar l'opressor".

EL CONSELL EXECUTIU DE FRONT NACIONAL DE CATALUNYA

Països Catalans, 20 de juliol 1975.

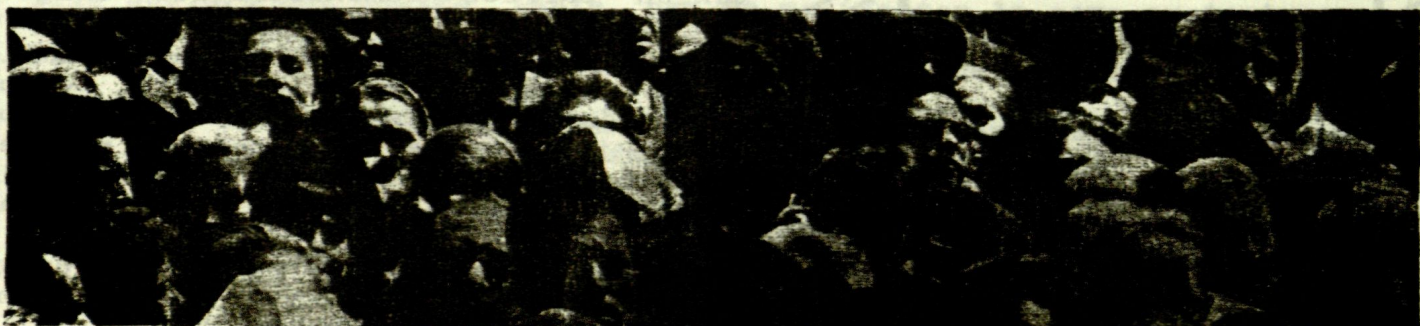
NOTA DE LA COMISSIÓ DE PUBLICACIONS DE F.N.C.

Després de l'aparició d'aquest comunicat del Consell Executiu, han estat detingudes, a Barcelona i a Madrid, diverses persones a les quals la policia acusa de pertànyer al FRAP i de tenir relació directa, com autors materials els uns i com a col·laboradors els altres, amb els atemptats referits.

Atenció a la maniobra de repressió del règim!

No permetem que la dictadura organitzi cap acció repressiva contra lluitadors antifeixistes!

Exigim la llibertat dels detinguts!

l'onze de setembre de 1714 consideracions històriques

La guerra de Successió s'esdevé davant la necessitat d'elecció d'un nou monarca a l'Estat espanyol quan mor, l'any 1700, Carles II. En aquesta guerra entren en joc diverses potències estrangeres mogudes per interessos internacionals.

Els aspirants a la corona ben aviat queden reduïts a dos: Felip d'Anjou i l'Arxiduc Carles d'Àustria.

Felip representa l'ideal de l'absolutisme borbònic: Estat fort i central, ben plàstic ja a l'Estat francès on havia aconseguit, amb Lluís XIV, el punt culminant de la seva existència.

Els àustries, i Carles II mateix ho havia demostrat, eren favorables als catalans. Ell els havia deixat, potser per la seva mateixa feblesa, una llibertat considerable. Els catalans, des d'un primer moment es mostraren partidaris de la casa austríaca.

Si l'última guerra d'enfrontament amb el poder central, la revolta dels segadors, s'havia produït només al Principat, aquesta vegada eren tots els Països Catalans l'Aragó inclosos, que s'alinearen en el camp austriacista. Tampoc ara no es tractava d'una revolta violenta popular i espontània com ho havia estat la del 1640, sinó que més aviat fou, sobretot en el seu inici, el joc polític conscient d'uns partits dirigents que, veient moltes les possibilitats d'un intervencionisme al govern estatal, no es volien deixar arrossegar per la seva decadència.

La lluita per les llibertats catalanes doncs, s'imposà per tots els Països Catalans des dels camperols valencians "maulets", fins a la Plana de Vic, "vigatans". Exceptuant els "botiflers", únics partidaris, aquí, de la causa borbònica, la procedència social dels quals no deixa lloc a dubtes ja que, o pertanyien a l'alta burgesia o a l'aristocràcia o tenien càrrecs administratius lligats amb Castella.

En un primer moment la guerra semblà favorable als àustries, però, perdut l'interès de Carles per la corona espanyola, ja que va ser proclamat rei del seu país, i desfetes les aliances dels països aliats, la victòria va quedar lluny.

Catalunya, durant tretze mesos, fou governada per la Junta de Braços, con-

sell nacional on eren representats el braç nobiliari, l'eclesiàstic, i el popular, sense la presidència del rei.

n una votació definitiva del Consell el braç militar i el braç eclesiàstic van optar per la submissió a l'exèrcit borbònic; el braç popular, per 78 vots contra 47, ho féu per la resistència. Aquesta durà, encara, un any i escaig. Hi destacaren com a dirigents Rafael de Casanova i Antoni de Villarroel. Va ser molt forta i desesperada, tant, que el "cas dels catalans" admirà tots els pobles d'Europa. Acabà, exhaurides totes les forces, amb cruel capitulació, l'onze de setembre.

a repressió de Felip V fou duríssima. Amb el "Decret de Nova Planta" dissolgué les institucions dels Països Catalans i imposà les de Castella. La llengua també fou prohibida i foren tancades totes les universitats, exceptuant la de Cervera.

a submissió fou tan gran que els Països Catalans no se'n referen fins al cap d'un segle llarg.■

Margarida Nin.

suïcidi a la presó de Tarragona

El 9 d'agost es va suïcidar, a la presó de Tarragona, en Didac Navarro Rico, el treballador que, el 25 de juliol, la guàrdia civil va ferir de bala a l'Arboç del Penedès, en una concentració pacífica. Sembla que aquesta acció extrema és fruit de la depressió que li va produir el fet que, 15 dies més tard d'haver estat ferit, encara no li haguessin extret la bala que tenia allotjada. L'enterrament, a Sant Vicenç dels Horts, on ell residia amb la dona i els seus cinc fills, ha estat una impressionant manifestació de treballadors portant cèrvels vermells en senyal de solidaritat i d'identificació amb la lluita d'aquesta nova víctima de la repressió franquista.

CONSELL DE GUERRA CONTRA L'"OLLA"

Per a la segona quinzena de setembre està prevista la celebració, a Barcelona, d'un consell de guerra contra suposats militants de l'Organització de Lluita Armada (O.L.L.A.). Se'ls acusa bàsicament de terrorisme. En total, la petició fiscal suma 515 anys i 24 mesos de presó:

- 133 anys a Pere Bartres Ametllet
- 93 anys a Robert Safont Sisa
- 68 anys a Josep Ventura Romere-Tatges
- 55 anys i 8 mesos a Joan-Jordi Viñolas Vidal
- 44 anys i 8 mesos a Ramon Carrion Sanchis
- 20 anys a Núria Ballart Capdevila
- 28 anys i 1 dia a Enric Conde Martínez
- 48 anys a Raimon Solé Sugrañes
- 7 anys a Jordina Nicolau Millà
- 14 anys, 8 mesos i 1 dia a Guillem Garcia Pons

Abans i durant la celebració del judici militar, s'ha d'estendre la solidaritat amb els encartats, lluitadors antifranquistes catalans. Amplis sectors del nostre poble han de manifestar la seva protesta per les enormes penes de presó demanades, i per la vista de la causa en jurisdicció militar i no en jurisdicció ordinària com correspondria a la

jurisdicció militar i no en jurisdicció civil ordinària com correspondria a la condició no militar dels acusats.

SOLIDARITAT AMB "O.L.L.A."

NO ALS CONSELLS DE GUERRA

les comarques de l'ebre i les centrals nuclears

PRECEDENTS: VANDELLÒS I L'ASCÓ I

La central nuclear de Vandellòs està en funcionament des de l'any 1972. La d'Ascó es començà a construir aquell mateix any; el dia 28 de juny es firmava el contracte i immediatament començaven les obres. Fins el 26 d'agost del 74 no arribaren els permisos governatius, és a dir que s'ha estat construint "il·legalment" durant més de dos anys. Si haguessin esperat els permisos haurien tingut molts més problemes perquè l'oposició hauria estat molt forta, però aquesta ha estat la tàctica emprada en els dos casos: suprimir o falsejar els períodes "obligats" d'informació, i quan la gent ha reaccionat (com en el cas d'Ascó I) s'han trobat la central quasi acabada.

REACCIONS A L'AMETLLA I ASCÓ

L'opinió popular s'acabà d'alarmar quan, a més de la lluita que es portava a terme contra la central d'Ascó I, s'assebentà que hi havia en projecte la construcció de 5 centrals més, totes en un radi de 20 km.: una segona a Ascó, dues a l'Ametlla i dues més a Vandellòs.

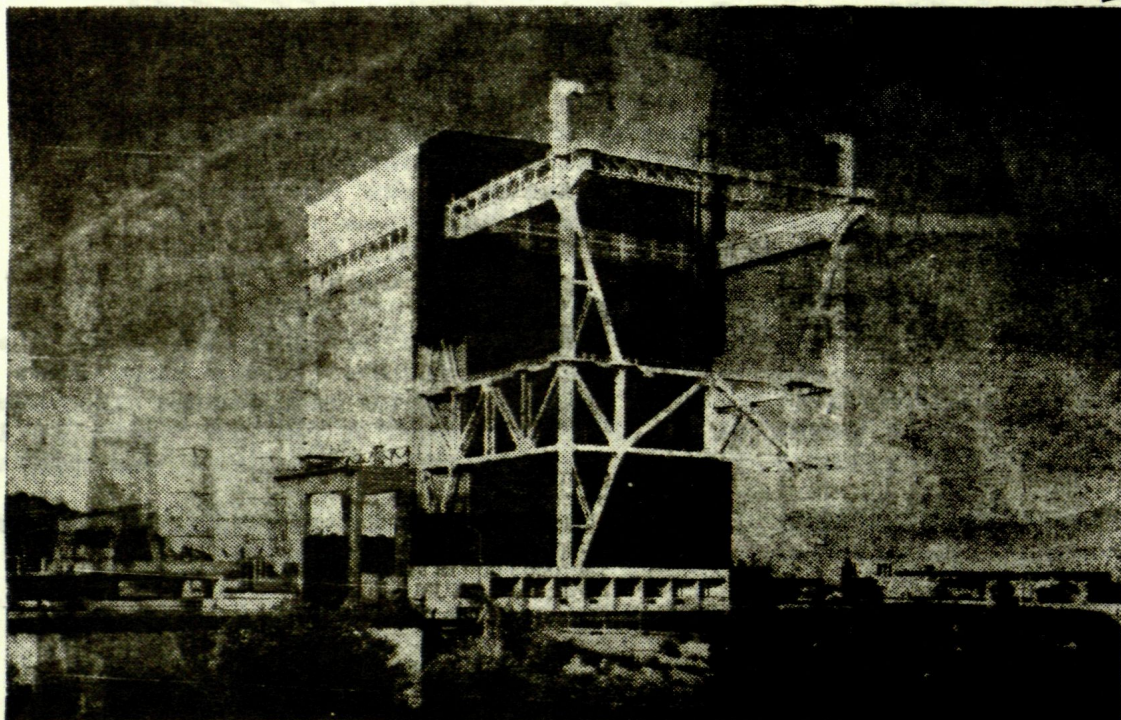
El cas d'Ascó és una mostra ben eloqüent del pes que poden tenir els interessos de determinades em-

preses davant els interessos de les classes populars, i també, jutjant la manera com s'ha portat la lluita contra les centrals nuclears, un exemple ben clar que no es pot confiar en unes vies legals establertes precisament per a defensar aquests interessos del capital.

Ja l'any 69 comença a Ascó la venda de terrenys. La gent estava eufòrica, s'anava a construir una "indústria" que portaria grans beneficis al poble: llocs de treball, dinamització del comerç, etc. FECSA aprofitant el bon acolliment de la gent i tement que això no fos sempre així, va començar les obres sense els permisos deguts; és clar, però, que sabia que no arriscava res cometent aquesta "il·legalitat".

Van produir-se moltes irregularitats, i sobretot promeses no complertes per part de l'empresa: els treballadors necessaris per a construir la central (2500) no són d'Ascó, ni tan sols hi viuen, per la qual cosa el poble no surt beneficiat en cap dels aspectes abans esmentats; a més comencen a circular les primeres informacions sobre el que era aquella famosa "indústria" i els perills que comporta la radiactivitat. El poble va abandonar la seva eufòria i en un principi es girà contra

Central nuclear de Vandellòs, en funcionament des del 1972.

una exigència a incorporar a l'alternativa democràtica: la dissolució dels cossos repressius espanyols

La situació d'opressió i de repressió en què es troben els Països Catalans està garantida, en última instància, per l'acció de l'exèrcit espanyol, el qual, des de molt abans però sobretot des del 1939, porta a terme una autèntica ocupació militar del nostre poble.

Així, doncs, al moment del canvi de la dictadura feixista per un règim que restableixi unes mínimes llibertats nacionals i democràtiques, caldrà escometre una seriosa tasca de reestructuració de l'exèrcit, amb la consegüent depuració de quadres feixistes i l'assentament de les bases que aconduïxin a nivells cada cop més alts de control popular de les forces armades.

Però no és específicament a l'exèrcit que ara ens volem referir. L'oligarquia espanyola, a través de l'Estat opressor, ha llançat, sempre que li ha convingut, els cossos repressius de policia i guàrdia civil contra el nostre poble. La guàrdia civil i la brigada político social han actuat i actuen de la manera més brutal contra els lluitadors de mòcrates, contra els obrers i els estudiants que reivindiquen la llibertat, contra qualsevol ciutadà antifeixista. Una llarga llista de

morts, mals tractes, tortures, falsedats pesa sobre l'haver d'aquests esbirros que la dictadura oposa a qualsevol lluita popular, a qualsevol fet que posi en evidència i que impugni l'opressió nacional, l'exploatació de classe, els privilegis i els beneficis que l'oligarquia espanyola arrenca del nostre poble.

Es per això que una de les reivindicacions de l'alternativa democràtica al règim franquista ha de ser la dissolució d'aquests cossos armats, la perduració dels quals fóra incompatible amb una situació de llibertat, ni que sigui de llibertat purament formal.

l'Ajuntament, que per interessos privats havia permès la construcció de les centrals nuclears sense comptar amb els interessos de tot el poble.

Deixant una mica de banda els esdeveniments de tot tipus que s'han donat d'ençà que va començar l'oposició a les centrals (cartes, escrits, prohibició de taules rodones, conferències etc.), ja que seria molt extens contar-los, cal remarcar que tots ells han tingut un denominador comú: la seva legalitat és a dir, tot s'ha portat dins els camins que marca la llei i no hi ha participat de manera efectiva tot el poble. Tot i respectant la tasca que en tot moment han portat d'una manera decidida persones com en Miquel Redorat, tot i això no podem oblidar en cap moment (i potser Ascó ha servit per a recordar-ho i

perquè en altres casos el camí sigui un altre) que les lleis tal com hem dit no estan fetes per a altra cosa que per afavorir els interessos de les empreses capitalistes. I la gent del poble, tot i que són conscients del problema, han confiat massa en l'administració i no han sabut veure la veritable arrel del problema.

Cal també assenyalar l'enfrontament de l'alcalde amb el secretari de l'Ajuntament per una banda, i el poble per una altra, tant en el cas d'Ascó com en el de l'Ametlla en un principi. Amb això es veu clarament quins són els resultats de la no elegibilitat dels representants per part del poble. A tall d'exemple només cal dir que els alcaldes d'Ascó i de Vinebre han passat a treballar a la central nuclear, al departament de selecció de personal.

Dins el marc de l'autogovern que els catalans reclamem es faran necessàries, sens dubte, unes forces d'ordre públic. Però ja n'hi haurà ben bé prou. L'existència d'un cos d'ordre públic català seria incompatible amb l'existència, en territori català, d'una policia espanyola i d'una guàrdia civil, cosos armats que entre nosaltres tenen un historial tan irritant i inoblidable d'opressió i repressió, d'anticatalanitat i de divorci amb el poble.

Caldrà o no caldrà -les circumstàncies ho diran- organitzar un tribunal de responsabilitats polítiques -paralel a l'inevitable tribunal de responsabilitats econòmiques- que s'ocupi de les actuacions repressives, de les brutalitats, dels actes inqualificables comesos pels policies, pels guàrdies civils i per certs elements de les policies municipals i dels sometents. El que sí que cal, i ho hem de tenir ben clar, és la dissolució, immediata i abso-

luta, d'aquests cosos que constitueixen, per al poble català, un insult i una amenaça.

Ens enganyaríem si una eventual professió d'acatament, per part d'aquests cosos, a un nou ordre de base democràtica i d'autogovern català, ens fes pensar que la seva existència pot ser tolerada i fins i tot necessària. L'actuació, als Països Catalans, d'unes organitzacions d'àmbit espanyol fóra una burla de les llibertats aconseguïdes, fóra un perill constant per a aquestes llibertats, una mena de quinta columna al servei de l'oligarquia espanyola per a minar la legalitat democràtica i dificultar els avenços del nostre poble en el procés del seu alliberament.

Cal dissoldre els cosos repressius espanyols. Aquesta aspiració és més que un eslògan: constitueix una de les exigències irrenunciables per a la ruptura democràtica. Reivindiquem-la des d'ara ■

TALAIOT

LES COMARQUES DE L'EBRE I LES CENTRALS NUCLEARS (continuació)

Al'Ametlla de Mar, tot i que hi ha similituds, la lluita s'ha portat d'una manera diferent, aprofitant també tots els mitjans legals per a demostrar la contradicció de les lleis mateixes i l'incompliment de moltes per part de les empreses. La mobilització del poble ha estat molt forta, hi ha hagut manifestacions de tot tipus contra l'alcalde i les centrals nuclears, i la solidaritat de la gent davant la detenció del president del Sindicat de pescadors i de la Cooperativa agrícola, amenaçant de no sortir a la mar els pescadors de l'Ametlla i de l'Ampolla, i després amb la detenció de dues dones -que avui estan processades al T.O.P.- per agredir uns tècnics i dos guàrdies civils, la tasca dels quals ha estat en tot moment la repressió més forta, sobretot contra les dones i criatures que es manifestaven.

trals que "tocaven" a l'Ametlla. Ara bé, la lluita no ha acabat encara i només si prossegueix la participació i la mobilització de tot el poble es podrà aconseguir d'aturar-ne definitivament la construcció.

ARGUMENTACIONS CONTRA LES CENTRALS NUCLEARS

En general són molts i molt importants els arguments que s'exposen a l'hora d'oposar-se a la construcció de qualsevol central nuclear. Bàsicament el problema és de seguretat. I els raonaments de tècnics en la matèria, no lligats a interessos del capital, són dignes de tenir en compte.

Cal remarcar que totes les centrals nuclears en funcionament o en projecte a tot l'Estat espanyol són de tecnologia importada (francesa i sobretot americana), i això suposa un retard i una complicació molt important a l'hora d'estudiar-ne la seguretat.

És important també el perill dels residus radiactius, que no es destrueixen en la seva totalitat, i la contaminació de l'aire i de l'aigua i el circuit que aquests residus segueixen: herba- vaca- llet-nen. Aquests són en línies molt generals els perills que les centrals nuclears comporten. →

Degut a tot aquest seguit d'accions i a d'altres com l'estudi que està elaborant el departament de Teoria Econòmica de la Universitat de Bellaterra per a demostrar la falsificació dels informes de FECSA a l'hora d'avaluar la riquesa pesquera i agrícola de la zona, tot això fa que avui no sigui tan segura la construcció de les dues cen-

En els casos de l'Ametlla i d'Ascó, a aquests perills se n'afegeixen d'altres. Respecte a Ascó, només cal dir que, segons les lleis, una central nuclear considerada com a indústria "nociva" ha d'estar com a mínim a 2.000 metres de qualsevol nucli habitat; doncs bé, la central Ascó I és a 1.450 m. del poble. Irregularitats d'aquest tipus són massa freqüents. A més, cal tenir en compte que el sistema emprat a Ascó és el més perillós; Als U.S.A. han estat tancades últimament, per perills de contaminació, vint centrals nuclears que empraven el mateix sistema.

Tenint en compte que la central es refrigerarà per l'aigua de l'Ebre, i que després, segons el projecte de trasvasament, aquesta aigua ha d'anar a Barcelona, no serà tan sols la Ribera de l'Ebre la zona perjudicada per la radiactivitat.

La de l'Ametlla, refrigerada per l'aigua de mar com la de Vandellòs, perjudicarà en gran manera la pesca, perquè l'aigua quan torna a la mar, ho fa amb una temperatura molt superior a la normal; només cal parlar amb els pescadors de l'Ametlla, que ja pateixen les conseqüències de la de Vandellòs. Tenint present que les úniques fonts d'ingressos de la gent de l'Ametlla i dels seus voltants són la pesca, l'agricultura i el turisme no és gens difícil de veure que l'únic que s'ha consegueix amb les centrals nuclears és l'enfonsament de l'economia de la zona.

I com a cas extrem és ja la boja concentració de set centrals nuclears en un radi de vint quilòmetres, amb la qual cosa els perills es multipliquen.

INTERESSOS ECONÒMICS EN JOC

Vist tot això, sembla absurd de pensar en la pertinència d'aquest pla de nuclearització a gran escala. Però hi ha interessos econòmics molt forts en joc, als quals importa ben poc tot el que hem dit.

Les empreses propietàries de les centrals nuclears són: FECSA amb la propietat exclusiva d'Ascó I i de Vandellòs, i amb el 40% d'Ascó II; ENHER, amb el 15% d'Ascó II; HIDROELECTRICA DE CATALUNA, amb el 15% i FUERZAS ELECTRICAS DEL SEGRE, amb el 5%.

Veiem, doncs, com el capital monopolista no té cap mena d'escrúpols a destruir dos comarques de gran riquesa agrícola i pesquera. Cal tenir en compte que la Ribera té una terra molt fèrtil i anorrear-la suposaria un cop molt fort a l'agricultura del Principat. I de l'Ametlla, desmentint els falsos informes de FECSA, només direm que l'any passat es van treure 130 milions de pessetes de la mar.

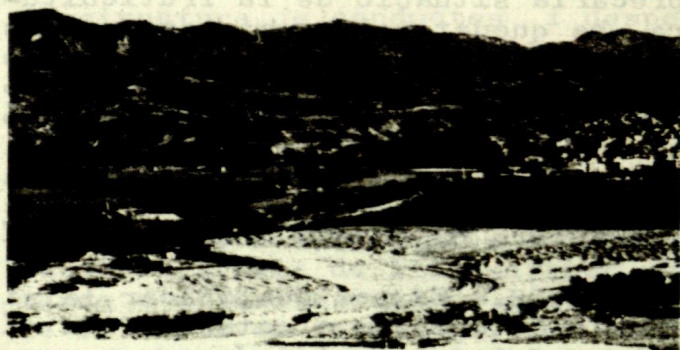
Enfront d'aquests interessos, les comarques afectades en tenen uns de molt diferents i completament oposats.

La seva problemàtica, com gairebé la de tota l'anomenada "Catalunya pobra", és molt seriosa, principalment a la Ribera, on l'empobri ment és progressiu, a causa de la seva emigració forçada.

El problema no és gens senzill. Cal una planificació molt a fons perquè no es tracta de comarques "pobres per naturalesa". Les seves terres no són improductives, i si ara ho són, és per la manca de racionalització dels mitjans de producció que són emprats.

En aquestes comarques i en moltes altres, hi calen indústries, però indústries adequades a la seva condició agrícola, és a dir, indústries complementàries. Però tot això com ja hem dit, no pot fer-se sense una planificació que respongui als interessos de les classes populars d'aquestes comarques i no als interessos del capitalisme monopolista. És a dir, una planificació amb la plena intervenció i la plena sobirania dels afectats ■

G.P.

la problemàtica agrària

S'ha parlat i es parla molt del camp i dels seus problemes. Molt sovint, però, les qüestions s'enfoquen a nivell tècnic, o teòric, amb el consegüent perill que en resultin unes consideracions distants i no prou ajustades a la situació real i a la visió dels qui hi són més directament implicats, que són la gent del camp, els pagesos. Què diuen els pagesos dels seus propis problemes? Quines valoracions fan de les qüestions relacionades amb el seu medi? Quines solucions proposen? Amb la intenció d'obtenir algunes respostes, ni que siguin provisionals i parcials, a aquestes preguntes, l'ARA ha volgut acostar-se al camp i als seus protagonistes directes. Tres pagesos, militants del nostre partit i pertanyents a tres comarques veïnes d'una zona del Principat amb una potencialitat agrària considerable, responen les nostres preguntes per ajudar a entendre a tothom la problemàtica del camp i les seves dimensions.

● Responen tres pagesos de les comarques del Segrià, les Garrigues i l'Urgell.

ARA.- Com veieu la situació econòmica agrària actual a les vostres comarques?

SEGRIÀ.- A causa de les gelades, la precària situació de la fruticultura ha quedat molt emmascarada; els preus actuals, alts, són ficticis ja que parteixen d'una producció equivalent al 30% de la producció normal de pera i a un 10% de la del préssec. Aquests darrers dies hi ha hagut una forta ventada i la producció encara ha baixat més.

GARRIGUES.- Es pot qualificar la situació actual com a catastròfica i amb un futur incert i desesperador. Les tres collites bàsiques: cereals, oli i ametlles, es troben en la situació següent. Cereals: excepte a les Garrigues altes, lloc on es produeix menys, la collita ha estat nul·la. L'ametlla està a meitat del

preu de l'any passat, tendint a la baixa; encara s'està venent la de la campanya 1974. Enguany es preveu un 50% de més que l'any anterior. Pel que fa a l'oli, del qual darrerament se n'ha parlat molt, es pot dir que al començament de la campanya estava pràcticament venut als italians a uns preus que oscil·laven entre 138-145 ptes./kg., però l'administració espanyola va ficar una sèrie de traves i l'exportació no ha estat possible. En aquest moment, i sempre que els italians el volguessin comprar, el preu està entre 80-90 ptes./kg.

URGELL.- El problema fonamental és l'estabilització dels preus de venda dels productes i l'augment del cost de producció. Només cal dir que insecticides, adobs, maquinària, combustible, etc. han augmentat entre 40-100%. Per exemple, la llavor de panís ha augmentat un 300%, la de

blat, el 20% oficialment, i extraoficialment el 25-30%. A tot això cal afegir el problema de les importacions. Després del que han dit els companys i jo mateix, ja us podeu imaginar quina és la situació al camp.

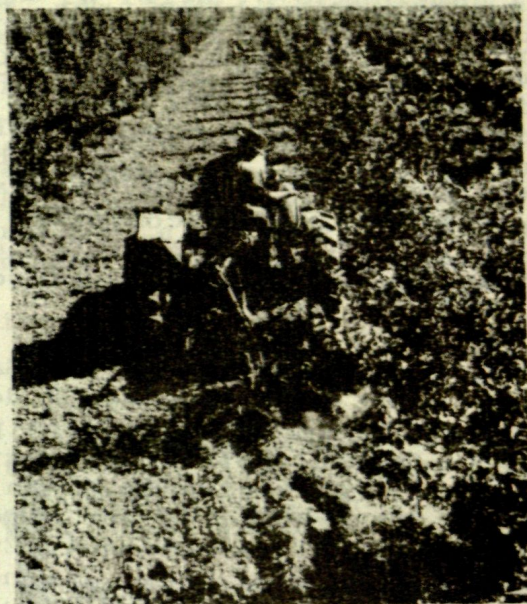
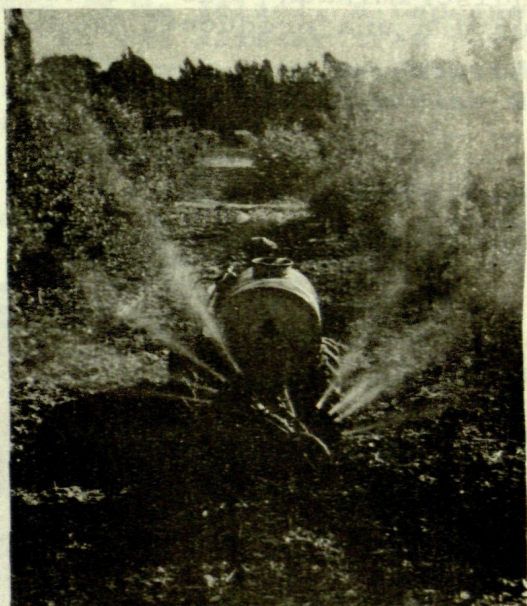
ARA.- Bé, la situació d'enguany és anormal. En una producció estabilitzada, és rendable la fruticultura?

SEGRIÀ.- Si ens atenim a les darreres collites, que no han arribat, ni de bon tros, al sostre de la producció, els resultats han estat catastròfics. Es venia per sota del preu de cost. Recordem que l'any 1973 la famosa pera llimonera es venia a 1-2 ptes./kg. En aquestes condicions fa por pensar el que pot passar l'any que ve, si no tenim la sort que una climatologia adversa faci minvar el potencial de producció.

ARA.- Creieu que hem arribat al sostre de consum?

SEGRIÀ.- Em sembla que hi estem arribant, si bé amb una distribució més idònia, i amb menys intermediaris, que són els que fan encarir el producte, la fruita podria arribar a mans del consumidor a uns preus més assequibles.

GARRIGUES.- Jo crec que el problema està sobretot en el fet que el productor no és realment propietari del seu producte. Això, crec, només serà possible amb el desenvolupament del cooperativisme de producció i de consum. Això, és clar, només és viable en una societat socialitzada.

URGELL.- En una societat capitalista amb els preus manipulats estem al sostre de consum, però en una societat socialista, on la producció està planificada, no hi hauríem arribat.

ARA.- Fins ara només hem parlat de la comercialització dels productes del camp, però hi han altres qüestions importants que hauríem de tractar. En un número de l'ARA es va parlar del canal d'Urgell. Podríeu explicar com veieu vosaltres el problema de l'aigua i dels recs?

GARRIGUES.- Cal que es facin nous recs. El problema de la nostra comarca és la falta d'aigua. Hi ha un projecte, aprovat pel B.O.E., de construir el pantà de Rialb, però oficialment no s'ha dit que sigui per dotació de nous recs. Tot i que fos així caldria tenir en compte la rendabilitat dels nous recs. Per exemple, en el bombeig a 90 metres d'alçada, el cost de l'aigua per a 1 ha és de 7.000 ptes., p. ex. panís 5 recs, independentment de tota la infraestructura de conductes i despeses fixes de neteja i manteniment, a part que la terra s'haurà de deixar als nivells adequats. Tot això fa que sigui un projecte irrendable.

SEGRIÀ.- Un dels principals problemes amb què ens trobem és la distribució deficient de l'aigua, per una manca d'actualització de les normes de la Junta de Sequiatge, que es regeix per una normativa del temps del bisbe Galindo, any 1700. En totes les Assemblees de la Germandat es demana l'actualització dels reglaments, i si bé aquest any s'ha aconseguit sobre el paper, en la realitat tot ha continuat igual. Cal democratitzar les juntes de sequiatge.

URGELL.- El problema més gran que tenim plantejat és el del caciquisme dins la junta rectora encapçalada pel feixiste Dr. Solans, de June da. Com ha dit el company del Segrià els estatuts són inamovibles. De tot això ja s'en va parlar en aquell ARA. Això comporta favoritismes quant a la distribució de l'aigua, en perjudici del poble regant.

ARA.- El company de les Garrigues ha parlat del futur pantà de Rialb. Segons tenim entès, aquest projecte ha motivat moltes protestes per part dels habitants de la comarca de l'Alt Urgell, ja que el consideren ruïnós i innecessari. En el cas que s'arribi a fer, és necessari augmentar la dotació d'aigua pel canal d'Urgell? En quina mesura afavorirà les vostres comarques i perjudicarà la de l'Alt Urgell?

GARRIGUES.- Un monopoli intenta la construcció d'un pantà, arruïnant una comarca que en aquests moments és pròspera, i de passada amb els nous recs busca el finançament d'un tant per cent de l'obra assegurant-se al mateix temps un consum obligat a curta distància per l'elevació de l'aigua per a possibilitar el rec de les terres.

SEGRIÀ.- No està clar que la construcció del pantà de Rialb sigui feta per a augmentar la dotació dels recs. La gent d'aquí sospita que la futura aigua de Barcelona no serà la de l'Ebre sinó la del Segre.

URGELL.- Cal dir que mai no s'ha donat la dotació que li correspon al canal d'Urgell, ja que s'ha de canalitzar a costa dels regants. Això és una mostra més de la colonització a que estem sotmesos per part de l'administració central.

ARA.- Companys, sembla que la Seguritat Social Agrària és un dels casos més significatius de la colonització que sofreix el nostre poble. Què en penseu?

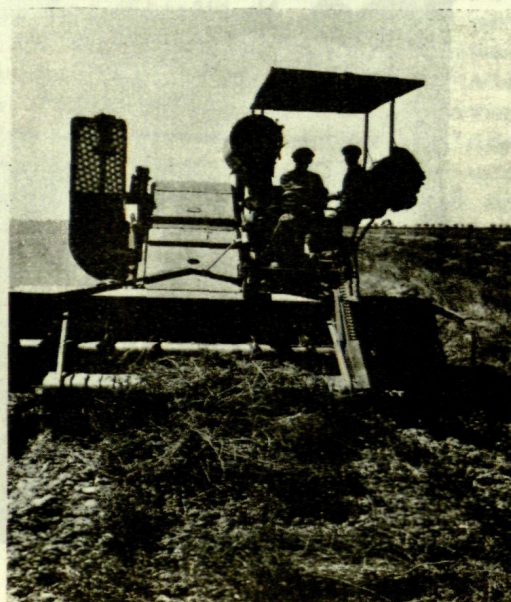
SEGRIÀ.- Amb les nostres explotacions familiars altament mecanitzades i sense necessitat de mà d'obra assalariada, estem pagant la S.S. dels obrers dels latifundis del sud de l'Estat espanyol. Per exemple, Lleida, amb 1.500 treballadors assalariats, paga més de S.S. que Còrdova amb 13.000, tenint en compte que la S.S. no ens beneficia. Lleida juntament amb Girona, té el líquid imposable més elevat de l'Estat espanyol. Quant a la resta de l'Estat espanyol, hi ha terres amb una capacitat productiva molt més elevada que la nostra.

ARA.- Com es podrien solucionar el gran nombre de problemes que hi ha plantejats a les vostres comarques?

GARRIGUES.- Com a la resta dels Països Catalans, amb una cooperativització integral que funcioni amb una autèntica participació de la base camperola. Aquest cooperativisme no s'ha de limitar a rebre un producte, sinó que li escau de planificar la producció.

SEGRIÀ.- Els problemes del camp en general, només els veig solucionats en una societat socialista autogestionària.

URGELL.- M'afegeixo al que han dit els companys. Jo voldria dir que, naturalment, estic pel socialisme, i que en les nostres circumstàncies concretes estic per una socialització i no per una collectivització indiscriminada que portaria sens dubte a una producció baixa. →

ARA.- Hi ha factors diferencials entre el camp català i el de la resta de l'Estat espanyol?

GARRIGUES.- Lenin va dir: "La terra per al qui la treballa". Als Països Catalans això, en bona part, ja és un fet. A la resta de l'Estat espanyol està per fer.

URGELL.- Els líquids imposables estan en relació directa amb l'explo-tació familiar. Per tant, nosaltres som objecte d'una explotació econòmica.

SEGRIÀ.- Ampliant el que han dit els companys, la diferenciació més pre-gona és que qualsevol obra d'infras-tructura que es fa a les nostres terres, l'ha de fer i l'ha de pagar el propi país, i en canvi a la res-ta de l'Estat espanyol es fan a càrrec de l'administració i pagades amb els impostos abusius que ens apliquen a nosaltres.

ARA.- A què es deguda la passivitat del pagès davant aquesta situació que podem considerar catastròfica?

GARRIGUES.- Malgrat les circumstàn-cies polítiques, quan hi ha hagut una situació conflictiva ens hem en-frontat amb l'administració; recor-dem les campanyes passades de pera i préssec. Això no vol dir que en la situació catastròfica actual pu-guin precipitar-se esdeveniments greus.

SEGRIÀ.- La falta d'organismes re-presentatius i la manca de contacte entre nosaltres mateixos fa difícil d'empendre accions col·lectives.

URGELL.- En aquests moments hi ha la Unió Pagesa, que preten ser un sindicat camperol i que, malgrat el seu caràcter clandestí, està duent a terme una tasca que considerem po-sitiva i necessària per a impulsar la lluita al camp dels Països Cata-lans.■

L'HOMILIA DE CAPÇANES

El dia 25 de juliol, a Capçanes (Priorat), durant l'homilia a la parròquia es van aixeear tres persones i, a crits, van dir al rector, mossèn Curtó, que era un "mentider" i un "comunista", i que ells "anaven a l'església a sentir parlar de Déu i no de política". I van abandonar el temple.

Els fets han tingut molta repercussió, sobretot a les comarques del Priorat i de la Ribera d'Ebre, on aquest tipus de problemes ja comencen a ser corrents.

Els fets no han acabat, ja que els qui es van queixar van presentar de núncia, primer a la guàrdia civil de Falset, que no la va admetre, i després al govern civil de Tarragona, on sí que la van tramitar.

Es dona el cas que mossèn Curtó s'havia limitat a llegir una homilia aprovada pels bisbes catalans, sense afegir-hi ni treure'n res, i sense fer-ne cap comentari personal.

Caldrà veure la reacció popular si l'administració pren algun tipus de represàlies. La gent d'aquestes comarques ja comença a estar tipa de ser el ruc de tots els caps.

DOSSIER PAÍS BASC

GUERRA POPULAR A EUZKADI

introducció

El dia 25 d'abril i amb la intenció d'aturar, o si més no d'afeblir considerablement la lluita del poble basc per les seves llibertats nacionals i socials, el Govern franquista establí, als territoris de Biscaia i Guipúscoa, el sisè estat d'excepció, el més dur de tots els que ha patit el País Basc.

El règim, a les seves acaballes, ha intentat altre cop anul·lar la lluita per la independència nacional i pel socialisme que duen a terme les classes populars basques. Ha estat un intent indiscriminat, que s'ha centrat tant en l'avantguarda política com en tot el conjunt de les classes populars.

Encobert per la llei -la seva llei-, el règim ha aplicat la repressió amb uns mètodes terrorífics i humiliants, amb la finalitat d'afeblir la combativitat del poble basc. Han estat comesos mals tractes, detencions, indiscriminades, tortures, assassinats, empresonaments, amb la finalitat de crear un clima de terror i d'humiliació.

Però el franquisme no se n'ha sortit. La seva acció terrorista -un terrorisme que està a l'origen mateix del règim: la guerra del 36-39-, ha produït en el poble basc un augment de la consciència de l'opressió, i per tant, un augment de la capacitat i la disponibilitat de lluita.

En el procés d'alliberament de les classes populars catalanes cap a la independència i el socialisme, un objectiu important és la solidaritat amb el País Basc. Ha de ser una solidaritat de lluita, una solidaritat que ha de cristallitzar, ja ara i com a cosa immediata, en mobilitzacions per impedir l'assassinat dels militants d'ETA Garmendia i Otaegui, que el règim prepara.

D'altra banda, l'increment i la dinamització del nostre propi procés de lluita per la independència i el socialisme és un dels millors suports que podem prestar a la lluita del poble basc, ja que la lluita d'Euzkadi i la dels Països Catalans són una mateixa lluita contra un mateix opressor.

Un altre aspecte de la solidaritat és el de difondre àmpliament les informacions dels fets que se succeeixen al País Basc, i que la premsa "legal" i les notes policials silencien o deformen. Aquest és el

motiu pel qual hem cregut oportú de publicar el present dossier que inclou tota la informació que ens ha arribat dels fets ocorreguts al País Basc durant la vigència de l'estat d'excepció, tant en l'aspecte represiu com en el de la lluita popular. Només coneixent a fons la situació podrem entendre les dimensions reals de la lluita del poble basc i del que ha suposat aquest estat d'excepció.

omés volem afegir que ens limitem a publicar les informacions que ens han merescut un crèdit absolut, bona part de les quals procedeixen del butlletí "Noticias del País Vasco durante el estado de excepción", que, amb els seus catorze números, ha constituït un admirable esforç periodístic per donar de primera mà, de forma clandestina, les informacions procedents d'Euzkadi que el règim segrestava declarant-les "matèria reservada".

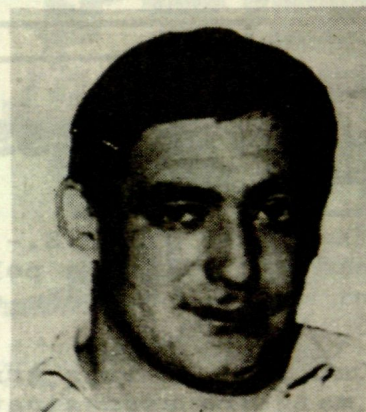
1 les penes de mort contra Garmendia i Otaegui

DADES PERSONALS.- J.A. Garmendia Artoia, de 24 anys, d'Abalzuqueta (Guipúscoa), actualment a la presó de Burgos; A. Otaegui Echevarria, de 33 anys, d'Azpeitia (Guipúscoa), actualment també a la presó de Burgos. Tots dos són militants d'ETA i es troben en la situació d'espera d'un consell de guerra que es pot celebrar qualsevol moment i que els pot condemnar a la pena capital.

DADES DE LA DETENCIÓ.- En Garmendia fou detingut a Sant Sebastià el dia 28 d'agost de 1974. Després d'un enfrontament armat amb la policia, quan escapava d'un control de la guàrdia civil fou ferit i detingut. Un dels trets li va travessar el cap, entrant pel lòbul parietal dret i sortint per l'esquerre, i provocant una pèrdua de massa encefàlica.

Ingressat en un centre sanitari de Sant Sebastià fortament vigilat per la policia, se li va efectuar una intervenció quirúrgica. Va estar pràcticament dos mesos sense recuperar el coneixement, en situació d'extrema gravetat. Posteriorment va ser traslladat a l'hospital penitenciari de Carabanchel, de Madrid.

A conseqüència de tot això, Garmen-

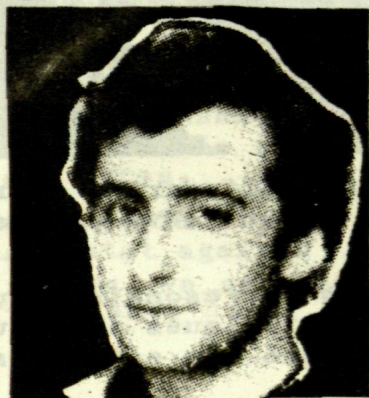

dia presenta trastorns físics i mentals. Va estar durant quatre mesos totalment incomunicat, sense ni tan sols poder veure el seu advocat. En aquestes condicions fou sotmès constantment a interrogatoris. Darrerament ha estat traslladat a la presó de Burgos.

Com a conseqüència d'aquests interrogatoris, tan inhumans per les condicions en què van tenir lloc, es va produir la detenció d'Otaegui, motivada pel fet que Garmendia havia estat a casa seva. Otaegui fou detingut el 7 de novembre de 1974.

PETICIÓ FISCAL.- En les conclusions provisionals del fiscal jurídic-militar, se'ls acusa d'haver participat en la mort del "Cabo la" de la guàrdia civil i cap del "Servicio de Información" de la Vall d'Irola (Guipúscoa), Gregorio Posadas, que era un torturador conegut. Garmendia és acusat de ser un dels presumptes autors del fet, i Otaegui de col·laborar-hi deixant allotjar Garmendia a casa seva.

Aquestes conclusions fiscals demanen la pena de mort per a tots dos, a més d'altres penes de menor grau.

Per a sostenir aquestes acusacions, el fiscal militar no presenta cap altra prova que la lectura del sumari i de l'interrogatori dels processats.

ESTAT ACTUAL DE LA DEFENSA.- L'advocat de Garmendia, J. Ma Bandrés, ha demanat la suspensió i l'arxiu del sumari, per raó de la situació física i mental en què el processat es troba a conseqüència de la ferida que té al cap. El jutjat militar de Sant Sebastià ha refusat i denegat la súplica de suspensió de la causa i d'arxiu del sumari de Garmendia. (Notícies d'última hora, en cara no verificades, indiquen que, pel que sembla, la celebració del consell de guerra ha estat ajornada per a més enllà de l'estiu.)

L'advocat P. Ruiz Balerdi ha presen

tat el seu escrit de conclusions provisionals de la defensa d'Otaegui, refutant els fets tal com els presenta l'acusació fiscal. Si bé reconeix que Otaegui va donar allotjament, el dia 30 de març, a dos joves que per mitjà d'un amic li'n demanaven, i que posteriorment li van demanar si coneixia el cotxe i la matrícula del guàrdia civil Posadas (i Otaegui els va assabentar que no més sabia que tenia un SEAT i més tard, quan el guàrdia civil va passar per davant d'on parlaven, els el va mostrar). Per descomptat afirma que Otaegui no sabia en absolut per a què els dos desconeguts volien aquelles dades. Fou més tard que Otaegui va saber el metrallament. L'advocat demana la lliure ab solució.

2 repressió

ASSASSINATS I MORTS.- La llarga llista d'assassinats comesos per la guàrdia civil i la policia franquistes s'ha vist incrementada ràpidament amb els que han comès a Euzkadi durant aquest últim estat d'excepció.

A Ondarroa, Lluís Arriola, jove estudiant de COU, la nit del 23 al 24 de maig era assassinat dintre la caserna de la guàrdia civil.

A Guernica la guàrdia civil també assassinà, al seu domicili, el matrimoni Iñaki Garay Legarreta i Blanca Saralegui, pel fet d'haver donat allotjament a un militant d'ETA, el qual també fou més tard assassinat, tot i que estava desarmat.

A Munguia, quan un grup d'amics intentava entrar en una sala de ball ja tancada i eren a la porta parlant amb l'amo, es presentaren dos guàrdies civils de paisà, i després d'unes breus paraules, un d'ells va disparar mortalment sobre Alfred San Sebastián.

Cal no oblidar tampoc els assassinats de militants d'ETA al moment de ser detinguts, com és el cas del militant Marquiegui, mort a Guernica.

També morí una dona a causa d'un atac de cor produït per la impressió que li va fer l'entrada violenta i l'escorcoll a casa seva per part de la guàrdia civil.

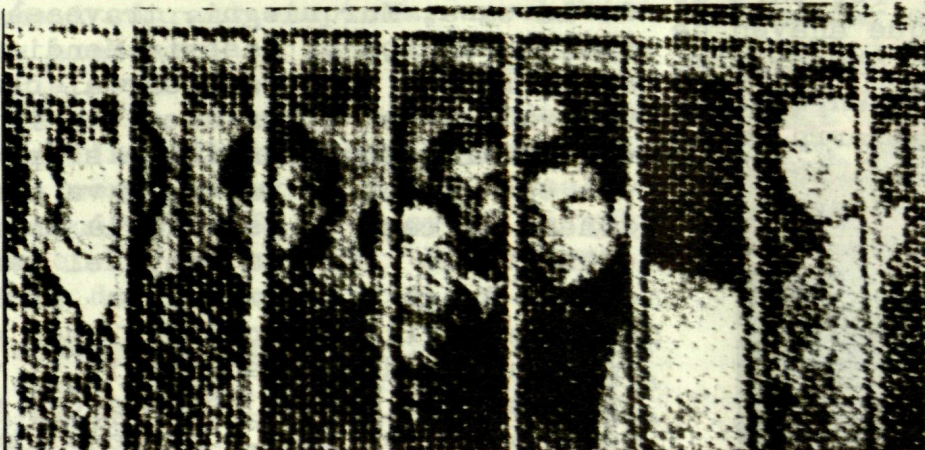
Assassinats a llarg termini són els de militants empresonats i que han estat i són objecte de mals tractes, de tortures físiques i psíquiques i d'humiliacions. Els nombrosos casos de presos que han estat disminu-

its físicament o mentalment, encara que no es tracti de morts absoluts, bé els podem catalogar de veritables assassinats.

Un altre capítol són els incidents derivats dels controls a les carreteres. Més d'un conductor o ocupant d'automòbil ha estat ferit, i algun mort, com és el cas de la súbdita alemanya Felicitat Leckeeet.

Tots aquests fets són prou eloqüents, i revelen el caràcter brutal de la repressió que la policia i la guàrdia civil exerceixen damunt el poble basc.

REPRESSIÓ AL CARRER.- Des de l'inici mateix del període d'excepció, les forces de repressió van fer, als carrers de les poblacions i a les carreteres de tot Euzkadi, un desplegament extraordinari, orientat no

tant a la repressió efectiva sobre objectius concrets com a exercir una acció psicològica amb l'objectiu de minar l'acció combativa del poble basc.

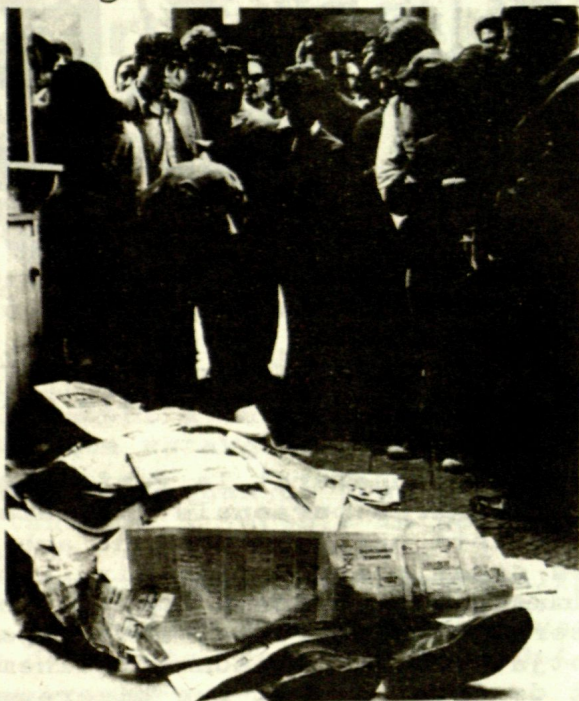
Patrulles de guàrdia civil i policia armada han aturat la gent al carrer, demanant la documentació i fent registres personals amb mètodes molt aparatosos, com ara el de fer posar tota una fila de gent amb els braços recolzats a la paret i amb les cames obertes, tot això sempre amb mals tractes a la gent i amb contínues provocacions i humiliacions. Hi ha hagut escorcolls de carrers sencers, casa per casa, amb ocupació policial de tota la zona. S'han desallotjat indiscriminadament cinemes, bars, botxes, amb l'escorcoll immediat de tota la gent que hi era. Durant unes quantes setmanes es va habilitar la plaça de toros de Bilbao com a presó provisional on traslladaven la gent que no duïen al damunt el document d'identitat. També s'han produït al carrer detencions massives i indiscriminades de gent que han estat conduïts a les casernes, a les comissaries o a la plaça de toros per a ser interrogats.

DETENCIONS.- Es calcula que, en total, han estat més de 9.000. Molts dels detinguts ho han estat per la seva vinculació amb la lluita d'alliberament, encara que molts altres han estat agafats de manera indiscriminada. Tothom qui ha produït a la policia la més petita sospita, ha estat detingut i llargament i violentament interrogat. Sovint l'estada a les comissaries o a les casernes s'ha allargat durant molts dies, durant un mes sencer en alguns casos, amb interrogatoris diaris de diverses hores.

Una dada reveladora del caràcter arbitrari de les detencions és el fet que han estat agafats infants, com a Renteria (Guipúscoa), on un nen de sis anys va ser retingut a la caserna de la guàrdia civil fins que va presentar-s'hi el seu pare.

assassinats a Guernica

14 de maig. Cap a dos quarts de set del matí, la guàrdia civil rodeja els voltants de la casa núm. 47 del carrer Señorío de Vizcaya, a Guernica, i dóna ordre de rendició al comando d'ETA que hi estava refugiat. Acte seguit s'inicia un tiroteig entre els dos bàndols. Per part de la guàrdia civil, dos que anaven de paisà són els que van disparar el major nombre de trets. Un d'ells, que és un tinent, cau a terra ferit al cap; el seu cos no serà recollit pels seus companys fins després del tiroteig.

Quan cessen els trets provinents de la casa, la guàrdia civil encara manté el foc una estona. En total, el tiroteig va durar vint minuts. Quan s'acaba, l'amo del pis primer esquerra, Iñaki Garay Ugarreta, surt a l'exterior i crida que a casa se va no s'amaga ningú. Instantàniament rep una ràfega de metrallera a l'estómac i cau a terra mort. Aleshores la seva dona, Blanca Saralegui, surt a la finestra cridant "Assassins!" i demanant auxili. També li disparen i rep molts impactes, fins i tot als peus. Quan la guàrdia civil entra a la casa, des de l'exterior es van sentir veus orde-

nant "¡Que la maten! ¡Matadla!" i immediatament van donar dos trets. El seu cadàver tenia després, al front, una gassa que tapava els forats d'aquells dos trets de gràcia.

Un dels militants d'ETA que havien tingut temps de fugir pel darrera de la casa, Marquiegui, travessà el riu i s'adreçà al caseriu Mendieta. Anava ferit, i en arribar al caseriu va demanar roba seca, i la hi van donar. Quan sentí que s'apropaven els gossos de rastreig va abandonar la casa i es refugià en una construcció rústica prop del camí, que no trigà a ser rodejada per la guàrdia civil. Llavors els amos del caseriu Mendieta van sortir i van informar que el noi no duia cap arma i que, per tant, no constituïa cap perill. Els guàrdies van obrir la porta de la construcció, i tot seguit Marquiegui sortí amb els braços alçats. El van cosir a trets. El seu cos nu fou traslladat a la caserna de Guernica, on va estar durant un cert temps, entre unes mates, cobert per un plàstic.

el crim de Munguia

La nit del dissabte 14 de maig, un grup d'amics celebrava un acomiadament en un bar de Munguia. Havent sopat, van anar cap a la sala de ball "Zigor". Quan hi arribaren, la van trobar tancada, i sentint veus a dins, van trucar fins que sortí l'amo, el qual els digué que, malgrat que dins hi havia gent, ja era molt tard i no els podia deixar entrar.

En aquell mateix moment van aparèixer dos guàrdies civils de paisà, membres del servei d'informació de la g.c. de Munguia i molt coneguts al poble. Davant la curiositat dels dos civils, un dels membres del grup, Martí Garcia, els va dir que allí no passava res. La resposta dels dos "brigadillas" va ser un

cop de culata de pistola, que li obrí el crani. Llavors Alfred San Sebastián, company d'en Martí, va preguntar, indignat: "Què passa? Hi ha dret, a això?". Sense cap altra resposta, un dels civils va disparar-li i Alfred es desplomà a terra. El tret li travessà tot el cos, entrant per darrera, sortint per davant, i finalment s'incrustà en un cotxe.

En aquesta situació els dos agents van deixar morir Alfred per dessagnament durant una hora, prohibint als presents, i fins i tot a l'amo de la sala de ball, Agustí Gamboa -que es va oferir per dur-lo en cotxe a l'hospital- que li prestessin cap mena d'auxili. Cap a les 4 o dos quarts de 5, un jeep de la guàrdia civil va recollir el cadàver i el va dur al cementiri.

L'endemà la guàrdia civil va anar a casa en San Sebastián, a Algorta (Biscaia), i va comunicar a la seva dona que ell estava detingut a la caserna de Munguia. Quan hi arribà, li van comunicar la mort "recent" del seu marit. Fou tal la impressió de la dona, que a causa del shock va haver de ser internada en una clínica de Bilbao.

L'enterrament va tenir lloc el dia 16 a la tarda a Plencia (Biscaia). La policia va desplegar un gran aparat de vigilància als carrers i als accessos al poble, on demanaven la documentació de tothom. Tot i això, van assistir a l'acte unes deu mil persones. El capellà es referí a la falsedat de la nota oficial publicada als diaris, i amb gran valentia denuncià el fet com un assassinat.

Durant l'acte de l'enterrament van ser detinguts deu joves, nois i noies. Cal dir també que aquell dia es va paraitzar pràcticament l'activitat normal a Munguia; comerços, bars i altres empreses van fer una vaga en senyal de protesta pel crim i com a mostra de solidaritat amb la causa basca.

el crim d'Ondarroa

El dia 23 de maig a la nit, Lluís Arriola Arriola, de 19 anys, estudiant de COU, passava amb uns companys per davant de la caserna de la guàrdia civil d'Ondarroa. Acabaven de celebrar la fi de curs, amb un sopar, uns quants alumnes i professors. Pel carrer, anaven cantant cançons basques.

Quan van passar per davant de la caserna, un grup de guàrdies civils van agafar en Lluís, i, arrossegant-lo violentament, el van fer entrar.

Al cap d'una estona, els professors es van interessar pel noi, però no els en van voler donar cap explicació. Només la guàrdia civil sap el que va passar dintre la caserna a les primeres hores del 24 de maig.

El fet és que des del carrer els companys van sentir un tret procedent de l'interior de la casa, i més tard els guàrdies els van obligar a allunyar-se dels voltants.

La guàrdia civil va cridar el metge del poble i li van demanar que signés un certificat conforme en Lluís havia mort d'accident. El metge es va negar a signar-lo.

Més tard, cap a les 3 de la matinalda, quan va passar per davant de la caserna el camió de les escombraries, la g.c. va obligar l'escombriai re a endur-se'n el cos d'en Lluís, ficat dins un sac, al cementiri.

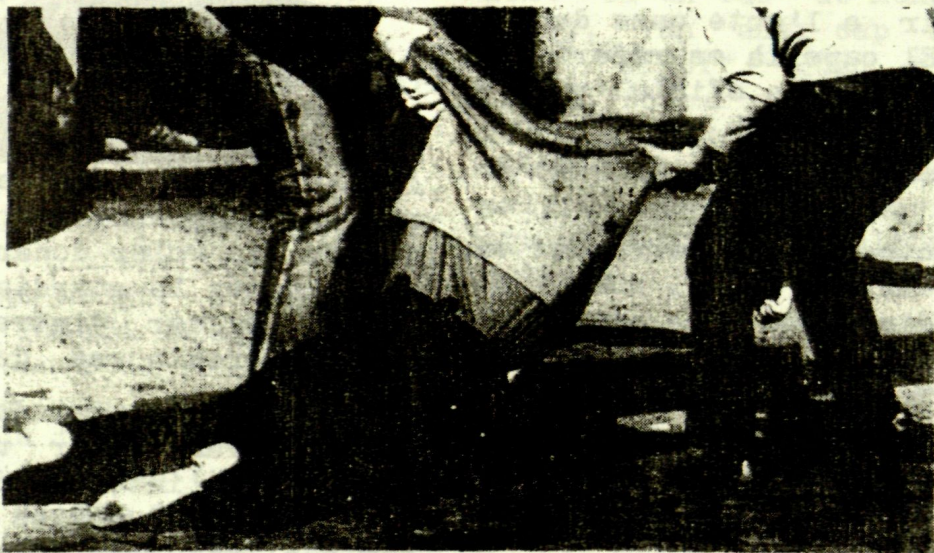
L'endemà, a les 8 del matí, oficials del jutjat es presentaren a casa els pares d'en Lluís per comunicar-los la mort del fill i dir-los que el cadàver era al dipòsit del cementiri. Immediatament la mare d'en Lluís va sortir al carrer i anà fins a la caserna de la guàrdia civil, on els cridà "Assassins! Assassins!". D'aquesta manera el poble d'Ondarroa s'assabentà de l'assassinat.

La reacció popular no es va fer esperar, i una gran mobilització de solidaritat va començar a prendre cos a tot el poble. Aquell dia 24, dissabte, es va produir un atur general a tot Ondarroa. L'endemà, diumenge, l'atur continuà. Els carrers del poble eren deserts, i només s'hi veien guàrdies civils que havien pres militarment el poble i els seus accessos. De fet, Ondarroa es va quedar aïllat, ja que les carreteres d'accés van ser tallades amb filferrades de pues: la guàrdia ci-

vil temia una gran concentració a l'hora de l'enterrament.

L'enterrament va tenir lloc aquell mateix dia, a la tarda. El cadàver d'en Lluís fou portat a les espatlles pels seus companys des de casa seva fins a l'església de Santa Maria. Milers de persones que fins en aquell moment havien restat dintre les cases van sortir al carrer, i enmig d'un silenci impressionant, van acompanyar el cadàver fins a l'església. En passar per davant de la caserna, la comitiva va fer una parada; foren uns moments de tensió extrema i d'un silenci estremidor.

A l'acte de l'enterrament hi havia tanta gent que, a més de no cabre al temple, van omplir-se els carrers dels voltants. Acabada la cerimònia, el cos d'en Lluís, altre cop a les espatlles dels seus companys, i acompanyat de tot el poble, fou traslladat al cementiri, en una fantàstica manifestació silenciosa de solidaritat. Dins el cementiri, els pares van obrir el taüt, traieren la camisa del cadàver del noi, i, alçant-lo, el mostraren a tothom. Acabat l'enterrament, la gent cridà "Guàrdies civils, assassina!", "El poble el venjarà!" i frases similars. La guàrdia civil, que hi era present amb molts efectius, no va arribar a intervenir; devien entendre que l'ambient era massa tens i que qualsevol xoc hauria pogut acabar en una veritable carnisseria.

La detenció, durant l'estat d'excepció, de gran nombre de sacerdots, és un fet simptomàtic i que mereix de ser tractat en un sol apartat.

Als últims temps, d'una manera prou clara, s'ha anat accentuant, a tot l'Estat espanyol en conjunt, la separació entre una part de l'Església i l'Estat, alhora que es produeix la identificació de molts membres de l'Església amb la problemàtica i amb la lluita de les classes populars, i en el cas concret que ara tractem, de les classes populars d'Euzkadi.

Han estat nombrosos els sacerdots detinguts per una suposada relació amb ETA, i d'altres acusats d'haver prestat suport actiu a reivindicacions de caràcter social relacionades amb els centres on exerceixen el seu treball: fàbriques, tallers. oficines. etc.

Una qüestió que relaciona a tots o gairebé tots els sacerdots detinguts és la publicació i lectura d'una homilia que es refereix a la situació a Euzkadi durant aquests tres mesos d'estat d'excepció. Publicada pel bisbat de Bilbao, molts sacerdots la van llegir a les seves parròquies, i fins i tot en van repartir exemplars, cosa que provocà topades amb la policia i la detenció de molts d'ells.

Dels sacerdots detinguts, alguns han estat posats ràpidament en llibertat, però n'hi ha d'altres que, després de ser torturats brutalment, han ingressat a la presó. Un cas excepcional per la intensitat de les tortures és el d'Anastasi Erkicia. Un altre dels sacerdots que foren molt torturats és Lluís Amiano, que en un moment donat va demanar que el deixessin de torturar o que el matessin.

Les detencions de sacerdots s'han produït, entre altres llocs, a Añorga, Alza, Amara, Ibaeta, Yureta, Ondarroa, Lezama (Alaba), etc. I entre els detinguts, si bé encara hi ha molts noms que no se saben, figuren els sacerdots Aramburu, Zaldua, Conrad, Xavier Olabe, Kalzada, P. Mª Cia (franciscà), etc. D'altra banda, hi ha informacions que alguns sacerdots de Biscaia i Guipúscoa han abandonat temporalment les seves parròquies en prevenció de ser detinguts o agredits. Finalment, cal citar les multes que han estat imposades a molts d'ells, i que van des de 100.000 fins a 300.000 pessetes cada una.

El suport d'una part certament important del clero basc a la lluita d'alliberament de les classes populars d'Euzkadi, si bé ja és conegut i tradicional, s'ha vist aguditzat últimament, i l'ingrés recent a la presó de molts sacerdots lluitadors n'és una prova evident.

el cas Erkicia

El dia 8 de maig al matí, a Bilbao, la policia detenia el sacerdot Anastasi Erkicia, de 31 anys, professor d'ikastola (escola primària en basc). Abans d'haver passat vint-i-quatre hores de la detenció, Erkicia era traslladat a l'hospital de Basurto-Bilbao en situació d'extrema gravetat. Havia estat torturat salvatgement per la policia. Tot el seu cos presentava, segons els informes mèdics, infinitat d'hemomes produïts per cops, i dificultat de circulació de la sang a causa de tenir els braços trencats, i els ronyons obstruïts. Ha estat molt de temps amb tractament de ronyó artificial.

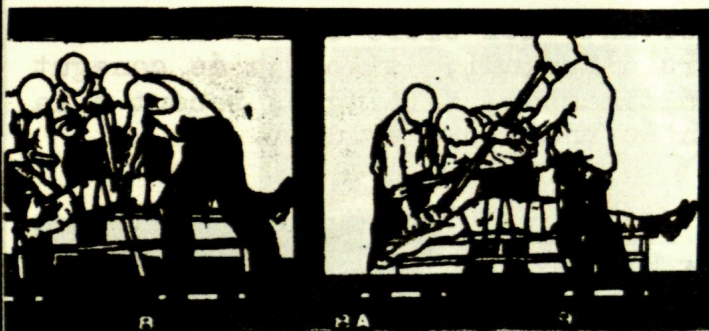

La tortura ha estat utilitzada amb freqüència durant els interrogatoris de detinguts per part de la Brigada político-social i de la guàrdia civil. Mai, però, amb tanta crueltat i amb tant de sadisme com en aquest període d'excepció que acaba de patir el País Basc.

S'han pogut recollir molts testimonis tràgics i colpidors, si bé encara en queden molts per recollir, ja sigui perquè els afectats no estan en condicions físiques d'explicar-ho, o bé perquè estan estremits i atemorits pel que han vist i, sobre tot, pel que han sofert ells mateixos, i no s'atreveixen a parlar-ne.

El cas de tortura més brutal i més tràgic ha estat el del sacerdot Anastasi Erkicia (v. apartat 4). Però s'han donat altres casos realment extrems, com el de dos detinguts que actualment es troben a la presó de Basauri: Iñaki Bedialaumeta, jove d'Ondarroa, i Lluís Amiano, sacerdot d'Ajangui, que a la comissaria van arribar a tal situació, que el primer va intentar suïcidar-se tallant-se les venes, i el segon va demanar que el matessin si no el deixaven de torturar.

Les tortures i els mals tractes han estat aplicats de formes molt diver

ses. A continuació en fem una relació, que no pretén ser exhaustiva, però que sí pot donar una idea de la ferotgitat amb què és capaç d'actuar l'engranatge repressiu del règim.

Han estat practicades indistintament tortures físiques i tortures

psicològiques. De les tortures físiques, aplicades en un o altre grau, cap detingut no s'ha escapat; tenen l'expressió més primària en els cops: al cap, a l'estómac, als testicles, a les orelles, al fetge, a les cames, tot això fet amb bastons de goma, barres de ferro, culates de pistoles i tota mena d'instruments apropiats.

ZARRABEITIA (33 anys): "...Em van donar tres pallisses, i una va durar cinc hores..."

Han estat aplicades també tortures físiques més refinades, algunes ja conegudes com a mètode de la policia franquista, com són el quiròfan i la roda.

El quiròfan consisteix a col·locar el detingut damunt d'una taula de la qual li fan sobresortir les cames i tot el pit. Si perd la posició horitzontal, és colpejat violentament. Aquest tractament, fet durant hores, pot provocar trastorns seriosos als ronyons, i té la "virtut" que, de cara a reconeixements mèdics posteriors, no deixa el rastre que, per exemple, deixaria un cop de bastó.

La roda consisteix a fer caminar el detingut ajupit amb les mans emmanillades darrera els genolls, i amb els policies donant-li puntades de peu.

ZABALO (28 anys): "...Em van obligar a caminar mentre un grup de policies em donaven puntades de peu perquè ho fes més de pressa..."

Una altra "tècnica", que s'aplica sistemàticament als detinguts que pateixen alguna malaltia o tenen alguna ferida, és la de colpejar amb brutalitat precisament als llocs afectats.

Les tortures psicològiques van des d'obligar a presenciar pallisses a altres detinguts, sobretot a familiars,

A MIRARI li van fer presenciar l'a pallissament del seu promès, el qual era mantingut completament despul·lat i amb les mans emmanillades a l'esquena.

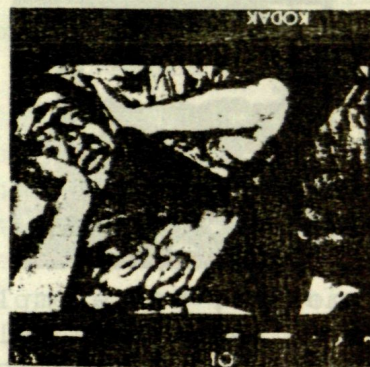
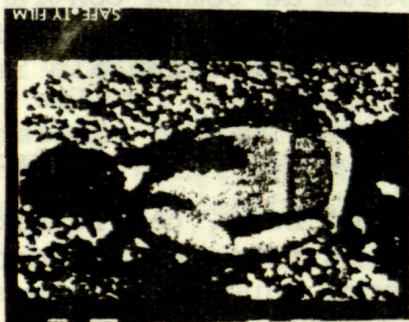
fins a crear un clima de terror a base de sorolls, crits, aïllament, privació de menjar, de medicaments, de diners i menjar procedents de la família. Un factor psicològic que durant l'estat d'excepció ha estat molt emprat és el de les amenaces de mort sobre el detingut mateix o sobre els seus familiars, i fins i tot, a les dones, amenaces de violacions.

ANSOATEGUI (21 anys): "Quan vaig ser detingut, mentre em transportaven des d'Àvila, deien que m'assassinarien..."

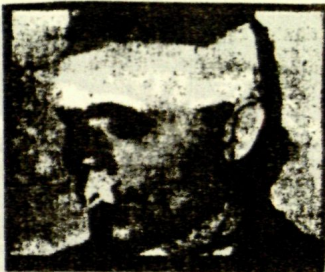
FERNANDEZ (17 anys): "...Em van amenaçar de mort, a mi i als meus familiars..."

La privació de dormir és una pràctica sistemàtica a totes les casernes i comissaries.

Per a intentar aproximar-nos a les dimensions de les situacions degradants produïdes per les tortures físiques i psicològiques, reproduïm a continuació el testimoni d'una dona que explica el tracte rebut per ella i algunes de les seves companyes a la comissaria durant l'estat d'excepció.

"Ens donaven cops a l'estómac, ens estiraven els cabells, i quan quedem a terra ens donaven puntades de peu a tot el cos, i tornaven a fer-nos alçar i a estirar-nos els cabells. Aplicades contra la paret, ens colpejaven amb barres de ferro darrera els genolls. Situades en un angle de l'habitació, ens feien caminar fins a l'altre angle, mentre ens pegaven amb un bastó amb una bola de ferro a la punta. Ens van donar cops molt forts a les orelles. Dins un cercle de policies, se'ns passaven de l'un a l'altre com si fóssim pilotes. A moltes les van fer estar hores dretes en posició de "firmes", i a algunes no les deixaven anar al wàter. A d'altres no les van deixar menjar durant tot un dia. A una companya, després d'estar cinc dies vomitant, continuaven tenint-la dreta, i de vegades ni tan sols la deixaven anar al wàter a vomitar. Continuament ens donaven cops al cap, i ens rebotien contra la paret, i ens colpejaven l'espatlla amb la metralleta. A algunes, els van fer deixar les empremtes digitals en un full de paper, i d'allí les passaven a una pistola. Begonya Carro, que pateix del cor, va tenir un atac quan va començar a rebre cops a l'orella, i no li van prestar cap mena d'assistència mèdica. A les dues senyores del caseriu de Guernica, les van fer estar dotze hores dretes; una d'elles va caure marejada tres vegades, i l'obligaven a posar-se dreta de seguida per continuar-li pegant. Només en l'últim matí una companya li va poder deixar una cadira, i aquesta mateixa companya va demanar permís per a donar-li aire, perquè semblava que s'anés a ofegar, però els policies van respondre que no els importava que es morís. Les tortures morals

van ser moltes; per exemple, començar de nit la majoria dels interrogatoris, efectuant les tortures de manera que es poguessin sentir els

crits des de les cel·les. Ens van fer amenaces de tota mena. En una altra comissaria, als detinguts els posaven durant hores el disc de la cançó "Itziarem Semea". En una ocasió, els policies es van baixar els pantalons i es van quedar ensenyant els calçotets davant unes companyes, les quals feien abraçar-se ambells. Allusions i barroeries sobre el sexe. A Sant Mamés hi havia mercat negre d'aliments."

6 la policia paralela

Paral·lelament a les detencions, als interrogatoris, a les pallisses i tortures, als assassinats comesos pels guàrdies civils i els policies durant l'estat d'excepció, es produeixen una sèrie de fets repressius, al marge de la situació oficial, però amb el suport d'aquesta, destinats a arribar allí on no arriba l'actuació oficial i a afeblir la moral combativa del poble basc. Els autors d'aquests fets són -i això està comprovat- policies que, d'acord amb els seus superiors, actuen fora del marc "legal". Es dona el cas que a l'hora d'executar-se moltes d'aquestes accions, els llocs afectats han estat vigilats i controlats prèviament per vehicles del "091".

Es tracta, doncs, d'una veritable policia paralela, els components de la qual són policies, i, en menor grau, elements dels anomenats "guerrilleros de Cristo Rey". Les accions repressives que han dut a terme són, en línies generals, les següents:

- metrallaments a botigues pertanyents a persones relacionades d'alguna manera amb militants d'ETA (amics, familiars, simpatitzants), i atemptats contra ells mateixos o les seves propietats (comerços, cotxes, xalets);
- metrallaments a llibreries basques i a altres centres dedicats al foment de la cultura basca;
- agressions i amenaces de mort a advocats laboralistes i a defensors de militants d'ETA, per exemple al despatx de l'advocat Josep Mª Bandrés, que s'ocupa de la defensa de Garmendia;
- agressions contra ikastoles i contra els seus professors;
- intents de segrestament de familiars de militants d'ETA;
- atemptats a sacerdots lligats amb ETA i en general contra persones simpatitzants amb la causa d'alliberament del poble basc;
- a Euzkadi Nord, dins l'Estat francès, atemptats de bomba contra refugiats bascos, i atemptats contra membres de comissions d'ajuda i solidaritat als refugiats i contra els locals on es reuneixen els refugiats i la immigració basca en general;
- intents de segrestament de dones de refugiats residents a Euzkadi Nord.

Pel que fa a les accions parapolicials a Euzkadi Nord, cal remarcar la penetració, en territori de l'Estat francès, de policies espanyols de paísà, que, degudament armats, han dut a terme aquestes accions. Una

altra pràctica corrent és la de fotografiar, a Euzkadi Nord, els militants d'ETA i els refugiats en general. Cal assenyalar també la passivitat còmplice de la policia francesa davant tots aquests actes.

Vet aquí, doncs, un resum de les accions dutes a terme per la policia paralela al País Basc. Ultimament, aquestes accions han estat signades per ATE ("Antiterrorismo ETA"); aquesta organització, en un comunicat redactat amb un llenguatge violent, ha llançat amenaces de mort contra lluitadors bascos i les seves famílies. En definitiva, no difereixen gens de la policia i la guàrdia civil: són uns criminals feixistes a sou del franquisme.

7 accions de lluita

A resultes de tots els fets repressius d'aquests tres mesos: empresonaments, tortures, assassinats, i que sumàriament hem intentat de descriure, la lluita d'alliberament de les classes populars del País Basc ha pres una forta embranzida. Un resultat, doncs, del tot oposat al que pretenia el règim.

Un exponent ben clar d'aquesta embranzida són les accions que ha dut a terme l'avantguarda del moviment popular basc, que avui per avui és ETA, i d'altra banda les mobilitzacions de masses que s'han estès per tot el territori basc i que han revestit formes diverses, des d'aturs generalitzats fins a manifestacions al carrer.

La premsa burgesa, amb els capgiraments i les omissions que fa en la informació, no ha donat en la mesura exacta tot l'abast de la reacció de les classes populars del País Basc contra les pràctiques genocides que hi ha aplicat el règim. A continuació, doncs, fem un resum de les principals accions de què hem tingut notícia.

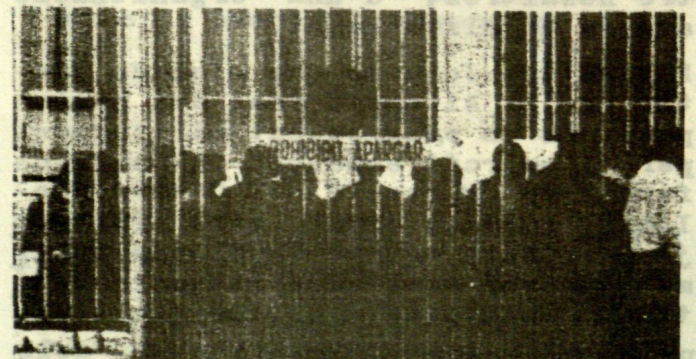
La lluita popular de masses s'ha centrat al voltant d'una jornada de lluita, la de l'11 de juny. La crida a l'atur general i a les manifestacions va trobar un ressò extraordinari, malgrat les dures condicions de repressió, que es traduí en aturs i assemblees a moltes empreses, i en diverses manifestacions.

Pamplona, i malgrat la presència

de la policia a les zones industrials, els obrers van efectuar aturs i assemblees a les empreses següents: Unión Carbide, Super Ser, Unicable, Electrocromo, Mina, Sabino Redín, Magnesitas, Onana, El Pamplonica, Mapsa, Potasas de Navarra (planta central), Porcelanas, Banoa i Acesa. També hi van haver diverses manifestacions durant el dia.

A Estella, aturs a Salvat, Canasa, Renolit, Embega i Agni. A Tudela van parar SKF, Piher i Sanyo, i a les 8 del vespre hi va haver una manifestació. A Tafalla, aturs a Luzuriaga, Lumbier i Industria Navarra del Mueble.

A Guipúscoa, més de 60.000 treballadors van manifestar la seva solidaritat. A Irun va parar CAF. A Renteria, a més d'aturs i assemblees a les empreses Ramón Vizcaino, Gironcina, Mecanoplástica, Pekín, Martí

i a molts tallers petits, a les 9 del vespre hi va haver una manifestació de treballadors, amb llançament d'octavetes, que saltà davant mateix de la policia.

L'atur s'estengué a tot Guipúscoa.

(acaba a la pàg. 49)

QÜESTIONS CONFLICTIVES ENTORN DE LA LLUITA ARMADA

• taula rodona amb cinc militants del nostre partit

El tema de la lluita armada és a l'ordre del dia. La vigorosa acció del poble basc i els indubtables guanys aconseguits en el seu procés de guerra d'alliberament, posen ben de manifest la importància d'aquesta forma de lluita, la via militar, sense la qual, en estreta relació amb els avenços en el terreny de la lluita de masses, resultaria inconcebible la viabilitat de qualsevol procés d'alliberament nacional i de classe d'un poble oprimat. En aquesta perspectiva, doncs, creiem interessant, i útil, de portar a l'ARA aquest tema, cenyint-lo aquest cop a aquells aspectes que, per raons diverses, podrien ser susceptibles de presentar a determinades persones unes certes dificultats de comprensió o d'acceptació. Hem reunit cinc militants del nostre partit, els quals, sense pretendre pas d'exhaurir la temàtica, s'han prestat a fer-ne un canvi d'impressions.

COORDINADOR.- Enguany s'han produït a Euzkadi molts xocs armats entre les forces del Govern espanyol i els independentistes bascos. Considerant que la situació d'opressió i de necessitat de lluita d'alliberament és en certa manera anàloga a la dels Països Catalans, ¿com veuríeu l'existència i l'actuació, en tre nosaltres, d'una organització armada d'alliberament?

FREDERIC.- Jo crec que s'ha de partir de la situació real del nostre país. És un país ocupat militarment per l'exèrcit espanyol i per les forces de repressió del Govern: policia, guàrdia civil, etc. Per mitjà d'aquesta ocupació, el capitalisme espanyol manté una situació política, econòmica i cultural que ens priva de les llibertats i dels drets fonamentals de les persones i dels pobles. Aquesta situació, la mantenim únicament gràcies a les armes amb les quals ens amenacen continuament i les quals fan servir sempre que ho consideren necessari. Es tracta, doncs, d'una agressió armada que estem patint des de fa molts anys. Em sembla que contra

aquesta agressió armada ens hem de defensar amb els mitjans adequats.

COORDINADOR.- I quins creieu que són aquests mitjans adequats?

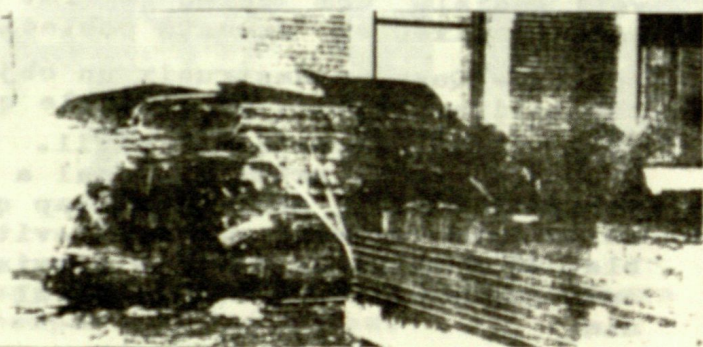
OCTAVI.- La lluita contra l'enemic és una. La lluita d'alliberament és essencialment política. Però la fi-ta d'alliberament total que nosaltres perseguim és un objectiu molt gruixut, és un objectiu realment revolucionari pel canvi radical d'estructures que comporta. Llavors hem de tenir en compte que, al llarg de tot el seu procés, la lluita del nostre poble tindrà moments en què haurà de ser molt vigorosa, tant vi-gorosa com l'enemic, amb la persis-tència de l'opressió, provoqui que sigui. Haurà de ser, en definitiva, revolucionària en el sentit més am-pli i més tradicional de l'expres-sió. Al darrera de tota l'opressió hi ha unes forces repressives, i al darrera d'aquestes forces hi ha un exèrcit; per tal d'arribar a l'alli-berament total, és indubtable que aquest exèrcit s'ha de neutralitzar, s'ha de dissoldre. I per dissoldre un exèrcit, jo no veig altra manera que la de formar un altre exèrcit,

un exèrcit d'alliberament, capaç de vèncer, o de fer retirar del nostre territori nacional, l'exèrcit opressor.

COORDINADOR.- Així doncs creieu que la lluita armada és la més important?

OCTAVI.- No és que sigui la més important, és que és imprescindible en un moment o altre. Però ha d'anar necessàriament acompanyada d'una campanya contínua de conscienciació del poble, i de l'èxit d'aquesta campanya, que és el més important perquè representa un guany real.

JORDI.- El que passa és que cada forma de lluita té la seva funció i ha de cobrir unes certes etapes del procés d'alliberament. Suposant que, prescindint de la lluita armada, aconseguíssim muntar un moviment popular molt fort, que amenacés a fons els opressors, aquests reaccionarien sens dubte amb una repressió armada. No en manquen exemples històrics. En aquesta situació, és molt difícil de creure que la resposta, la resposta realment operativa, pogués ser una altra que la resposta armada.

FREDERIC.- Per altra banda, encara que s'aconseguís el poder sense la lluita armada, sempre s'hauria de comptar amb les armes per a fer front als eventuais cops d'Estat de la reacció, interna i externa, com en el cas del 1936.

MARIA TERESA.- A mi em sembla que per aconseguir l'alliberament total, la lluita merament política és molt lenta. Per accelerar el procés, i sobretot si pretenem arribar al final, no queda altra sortida que la lluita armada. Però passa que hi ha molta gent que no hi està d'acord, amb la lluita armada.

FREDERIC.- Sí, però en canvi fixa't que aquesta mateixa gent, en general, està d'acord que un Estat té dret a defensar-se amb les armes en contra un exèrcit estranger que envaeixi el seu territori. És, doncs, una qüestió d'alienació.

"la lluita armada és un cas de legítima defensa"

COORDINADOR.- Anem a casos concrets. Per exemple, si uns policies feixistes disparen contra una manifestació obrera, ¿creieu que els manifestants tenen dret a defensar-se disparant també?

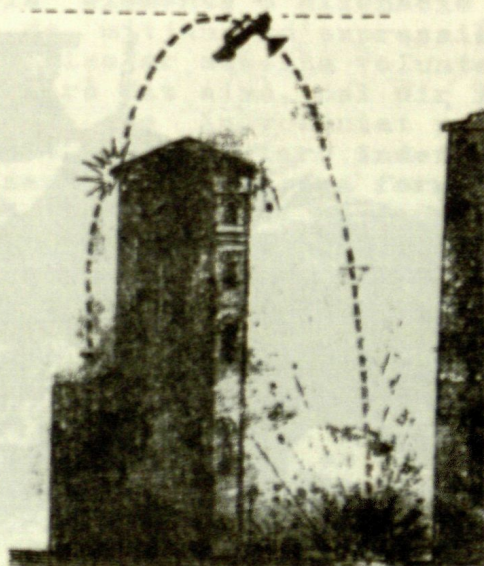
JORDI.- I tant que sí! És un cas clar de legítima defensa contra una agressió injustificada.

COORDINADOR.- ¿Encara que els policies siguin representants del Govern i defensors de l'ordre?

OCTAVI.- Home, no em fotis! Aquest ordre és un ordre que s'han fet ells a la seva mida, per oprimir el poble. Ni aquest ordre ni aquest Govern són vàlids.

FREDERIC.- En realitat, tota lluita armada, almenys tal com jo l'entenc, és un cas de legítima defensa. No es tracta de fer mal a un altre, pel sol fet de la fruïció de la violència o què sé jo, sinó d'impedir que aquest altre et faci mal a tu. I l'enemic no és un grupet d'individus que en uns moments ataquen i en d'altres no; l'enemic és un gran exèrcit que t'ataca contínuament i a tot arreu.

OCTAVI.- El principi que ha de guiar la lluita és el d'aconseguir el màxim d'eficàcia amb el mínim de pèrdues, tant pròpies com enemigues, és a dir amb la menor quantitat de sang possible. I no es poden admetre actes de barbàrie com la tortura o la mort de presoners.

COORDINADOR.- Llavors admeteu com a vàlid, per exemple, disparar contra un policia en un moment en què ell no dispara contra ningú?

MARIA TERESA.- Si es tracta de carregar-te'l per carregar-te'l, no. És una mort inútil.

"la lluita armada s'ha de plantejar com una guerra"

OCTAVI.- Però si la cosa forma part d'una estratègia, sí. La lluita armada s'ha de plantejar com una guerra amb uns objectius finals, i per tant ha de seguir una estratègia militar amb una tàctica que prevegi, segons les condicions, escala des o treves. Si l'estratègia o la tàctica demanen d'eliminar agents enemics al moment que no disparen, llavors és vàlid.

MARIA-TERESA.- Però ha de ser una acció realment eficaç des del punt de vista defensiu.

OCTAVI.- A més, aquests individus, es col·loquen als rengles de l'enemic des del moment que s'apunten a les forces de repressió.

COORDINADOR.- Però molts d'ells s'hi apunten de bona fe, enganyats, o per necessitat econòmica...

OCTAVI.- Sí, sí. Però aquest és el seu problema, no el nostre. El nostre problema és que en realitat formen part de les forces d'atac de l'enemic, i per tant, és contra ells que cal aplicar els objectius estratègics i tàctics. Ells no s'hi pensaran pas gaire a eliminar-te a tu si es presenta el cas.

JORDI.- Jo voldria afegir que, a més de tot això, perquè aquest tipus d'accions siguin políticament vàlides, és indispensable que el poble les entengui i les assumeixi. Si no, seran contraproductes.

COORDINADOR.- I quina és la vostra postura respecte a l'eliminació de membres del Govern i de "peixos grossos" de l'aparell de l'Estat?

JORDI.- Jo veig que queden inclosos en el mateix cas dels membres de les forces armades enemigues.

OCTAVI.- Ni més ni menys. No maten, però manen matar.

FREDERIC.- Jo crec que són els més directament responsables de l'agressió, els més culpables i els més perillosos, i per tant, contra ells és contra qui s'han de dirigir els trets abans que contra ningú altre.

MARIA TERESA.- Abans cal carregar-te el comandant que no pas el soldat. Això és elemental.

COORDINADOR.- En el cas d'una lluita d'alliberament nacional, la població treballadora del poble que està en situació dominant no es considera responsable de l'agressió. I a més, està oprimida també, a nivell social. Com veieu el fet de causar baixes en aquesta població?

OCTAVI.- Quan es destrueix un objectiu militar enemic, és possible que rebi també la població civil. En principi, no es pretén fer mal a la població civil, però ja se sap que molts cops aquest mal és inevitable. El que cal és fer les previsions oportunes per a reduir-ho al mínim.

JORDI.- Aquests supòsits es refereixen a fases molt avançades de la guerra d'alliberament, gairebé, diria jo, a un cas de guerra generalitzada. Llavors cal atènyer-se als convenis internacionals sobre la guerra. Si aquests convenis es compleixen o no es compleixen, ja és una altra història. De fet, a totes les guerres els exèrcits han bombardejat ciutats.

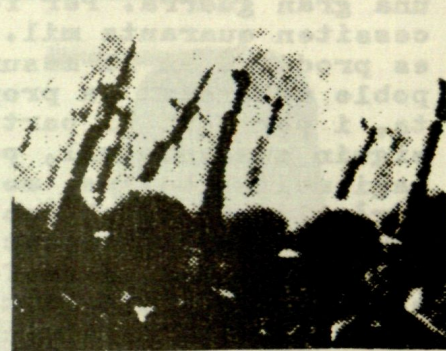
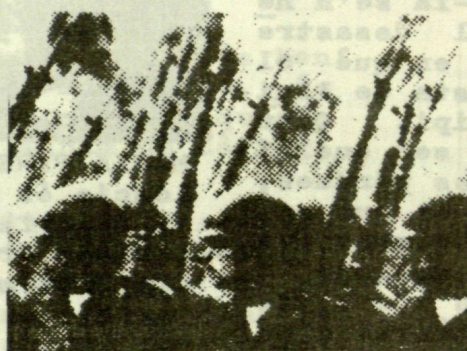
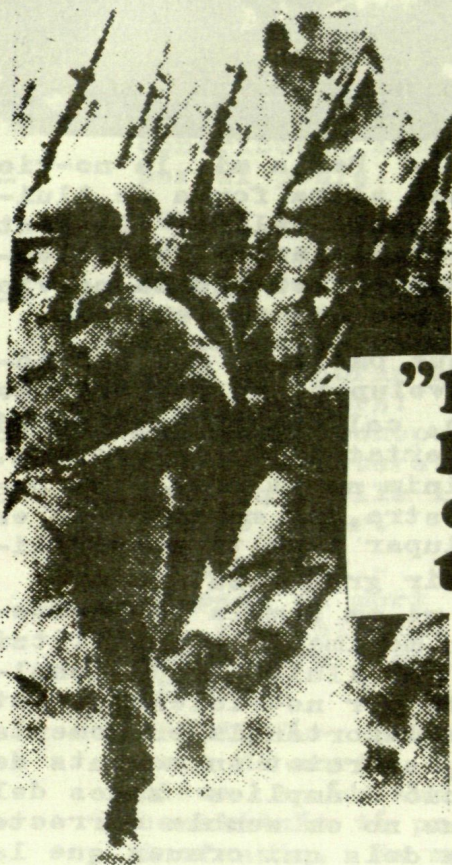
COORDINADOR.- I què en diu de les baixes dins el propi poble que està en lluita? Perquè la reacció de l'enemic pot matar moltes persones i fer molt de mal dins el propi poble, no?

FREDERIC.- Respecte a les persones que s'han posat voluntàriament a la lluita armada, han acceptat de donar la vida per una causa d'alliberament que consideren més important que la pròpia vida.

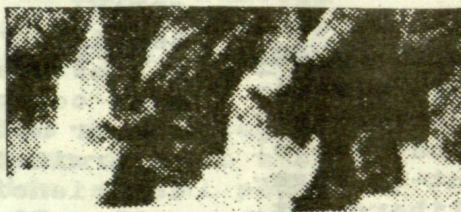
MARIA TERESA.- El problema està en les persones que no volen posar-s'hi, o que no poden posar-s'hi, com per exemple els nens. Ells també poden rebre sense haver-ho acceptat.

OCTAVI.- S'ha de fer el possible i l'impossible per evitar baixes i penúries al propi poble, però ja se

poble no té Govern establert encara, i a més té molt pocs mitjans d'expressió. El grup que inicia la lluita armada, embrió de l'exèrcit, ha de considerar que té la raó i que el poble està al seu costat conscientment o inconscientment. Però mai no en té la seguretat absoluta. És un risc que no hi ha més remei que córrer, ja que d'altra manera no es podria donar mai cap revo-

"la lluita d'alliberament haurà de ser revolucionària en el sentit més ampli i més tradicional de l'expressió"

sap els sofriments que la guerra comporta a tot arreu.

JORDI.- Són les anomenades víctimes innocents, que per desgràcia sempre n'hi ha.

COORDINADOR.- Però amb quina autoritat, companys, un grup armat pot embarcar el poble en una guerra? La guerra és sempre una catàstrofe.

JORDI.- La guerra suposa, sí, un desastre per al país, però no per això ens hem de rendir als qui ens dominen per les armes i ens oprimeixen. Ara bé, aquest desastre que és la guerra no es pot tolerar si el poble no se'n fa responsable. Cal que el poble l'assumeixi.

FREDERIC.- En el cas d'una guerra entre Estats, l'exèrcit té, almenys aparentment, la representació oficial del poble, que li dóna el Govern establert. Però en el cas d'una guerra d'alliberament nacional o social, aquesta representació no pot ser-hi "oficialment", perquè el

lució ni cap lluita d'alliberament.

OCTAVI.- En realitat, és clar, la lluita ha de partir d'una avantguarda que en un primer moment interpreta la voluntat popular fent abstracció dels elements d'alienació i de falta de mitjans d'expressió que puguin falsejar aquesta voluntat popular. Però dit això, cal dir immediatament que la voluntat popular no es pot "interpretar" indefinidament sense caure en una forma de tutelatge inadmissible. La representació del poble, només la dóna l'adhesió popular.

COORDINADOR.- I com es mesura l'adhesió popular, quan no es pot fer cap consulta general?

OCTAVI.- Jo crec que es mesura pel suport i l'ajuda reals que el poble dóna a l'embrió d'exèrcit, i es traueix en el creixement de la mobilització que aquest va aconseguint.

COORDINADOR.- De tota manera, la responsabilitat de la catàstrofe que és una guerra és molt grossa perquè la pugui decidir un grup d'alliberament, que no deixa de ser una fracció molt petita del poble.

OCTAVI.- És que de fet un grup d'alliberament no té la possibilitat d'arrossegar el poble a la guerra si el poble no s'hi vol deixar arrossegar. Quaranta persones no poden fer una gran guerra. Per fer-la se'n necessiten quaranta mil. El desastre es produirà en la mesura en què el poble adhereixi la proposta de lluita, i per tant hi participi. Quan siguin quaranta mil, pot ser que hi hagi moltes baixes, moltes pèrdues, però llavors és el poble el que empeny la lluita. Aquest argument va ser el que més em va fer decidir a acceptar la lluita armada com a via vàlida. Tenia mala consciència d'engegar el poble a una cosa que, en major o menor grau, és un desastre. Però, és clar, tu engegues el poble, però si el poble no vol, no segueix. El poble no és mai menor d'edat.

FREDERIC.- I si el poble accepta la guerra amb tot el que té de desastre, és que creu que val la pena d'acceptar-lo.

MARIA TERESA.- Evidentment, un Govern establert, o qui té els diners, o els canons, pot arrossegar el poble a una guerra sense que el poble ho vulgui o bé duent-lo enganyat. Però un grup d'alliberament, que no té ni diners ni canons, no pot fer-ho. Un grup d'alliberament, o té l'adhesió del poble o no té res.

MARIA TERESA.- Per a mi, la no-violència és una altra forma de lluita, perfectament vàlida. La gent que sent repugnància per la violència, val més que faci lluita no violenta que no pas que no faci res.

JORDI.- El que passa és que per poder-se desenvolupar un moviment de no-violència, cal que hi hagi un mínim de llibertat i de tolerància. Si aquest mínim no es dóna, com passa a casa nostra, el moviment no es pot desenvolupar i no té possibilitats d'obtenir gran cosa.

OCTAVI.- A mi em sembla bé l'existència d'un moviment que utilitzi els mètodes de lluita tradicionalment coneguts per no-violència. Pot cobrar molta importància en moments determinats, sobretot en moments de conscienciació d'àmplies zones del poble. El que no em sembla correcte és la teoria dels qui creuen que la no-violència és l'"única" forma de lluita vàlida; els qui creuen això, o és que no han entès la gravetat

"un exèrcit d'alliberament, o té l'adhesió del poble o no té res"

COORDINADOR.- I si apareixen dos o més exèrcits d'alliberament?

OCTAVI.- Em sembla que, si hi ha un enemic comú, els dos exèrcits poden fer una lluita paral·lela en un primer moment, però que han de fer el possible per entendre's i actuar conjuntament o arribar a fusionar-se.

FREDERIC.- I si no aconsegueixen entendre's, en últim terme és l'adhesió del poble la que ha de decidir entre l'un o l'altre.

COORDINADOR.- Què pensem del moviment de la no-violència?

dels objectius d'alliberament total, i el vigor necessari de la lluita per aconseguir-los, o és que no toquen de peus a terra. I en política, qui no toca de peus a terra més val que plegui.

COORDINADOR.- Què opineu dels assalts a bancs i accions similars?

MARIA TERESA.- Per a mantenir un exèrcit, encara que sigui reduït, es necessiten molts diners. Si la gent paga grans impostos a l'Estat, que serveixen per a mantenir les forces opressores, molt més ha de contribuir a mantenir l'exèrcit d'alliberament.

"el manteniment d'un exèrcit d'alliberament requereix un pressupost extraordinari, que s'ha de cobrir amb les expropiacions als opressors"

FREDERIC.- Un assalt, o més ben dit, un requisament a un banc, és una manera de procurar-se aquesta contribució amb el mínim de càrrega per al poble.

OCTAVI.- Un exèrcit d'alliberament ben calcat, ben dotat tècnicament i en procés d'expansió requereix un pressupost realment extraordinari. És indubtable que aquest pressupost s'ha de cobrir amb les expropiacions als opressors: assalts a bancs, a empreses monopolistes, segrestaments, etcètera. És una mena d'impost que ells i ningú més que ells han de pagar.

COORDINADOR.- Com és que rebutgeu la pena de mort i en canvi admeteu la possibilitat de matar membres del Govern i de les forces de repressió?

FREDERIC.- Nosaltres no admetem la pena de mort. La pena de mort s'aplica a un individu que el poder constituït té presoner i que ja és inofensiu. Es mata un presoner. No es tracta d'un acte de defensa, sinó d'un acte de crueltat. En canvi, l'execució d'un membre de l'engrenatge opressor és una acció de defensa contra un enemic que t'ataca, i que no tens cap més manera de fer inofensiu, de fer que et deixi d'atacar. Si el poguessis fer presoner, evidentment no caldria matar-lo. El fet de matar-lo amb un atemptat, no és un acte judicial decidit per un tribunal contra un pres, sinó l'acompliment d'un objectiu militar que consisteix a eliminar un element que s'interposa en l'acompliment dels objectius de la lluita d'alliberament i que prèviament no s'ha rendit.■

(Coordinador: Ton F.)

"nosaltres no admetem la pena de mort aplicada a un presoner del poder constituït"

entorn dels 119 xilens "desapareguts"

COMUNICAT DEL MOVIMENT DE L'ESQUERRA REVOLUCIONÀRIA

El Moviment de l'Esquerra Revolucionària denuncia davant l'opinió mundial els nous mètodes de la dictadura xilena per a amagar els seus crims.

La dictadura gorilla no ha deixat de matar i de sembrar el terror. Ara mateix acaba de muntar una farsa grotesca per justificar la desaparició de 119 revolucionaris que han caigut en les seves urpes sanguinàries.

Fa uns quants dies, la Junta, amb la complicitat d'alguns periòdics argentins i brasilers, ha intentat en va, mitjançant la calúnnia i la mentida, d'explicar aquestes desaparicions. El setmanari argentí "Lea" ha afirmat que el MIR ha purgat, és a dir executat, 60 camarades a l'Argentina, a Colòmbia, a Veneçuela, al Panamà i a França. Un diari

brasiler ha pretès que 59 companys més han estat morts en enfrontaments amb la policia argentina. Hi ha testimonis i proves concretes de la detenció d'aquests 119 camarades per la Gestapo xilena (la DINA). PERÒ ELLA NEGA HAVER-LOS DETINGUTS. Aquests companys han estat arrestats i traslladats a centres de tortura clandestins, sobretot al camp anomenat "Colonia de Dignidad". Entre els presoners hi ha ciutadans francesos, com ara Alphonse Chanfreau, Osvaldo Radrigán i Agustín Reyes. Quan, fa mesos, milers de veus, centenars d'organitzacions, dotzenes de Governos intercedien per ells prop de la Junta, ella ja preparava la seva "desaparició".

Denunciem aquests vils assassinats perpetrats pels gorilles i exigim dels països que la Junta intenta també comprometre, que manifestin clarament llur condemna davant aquestes calúnnies.

Milers de presoners polítics, alguns d'ells infants, que es troben als camps de concentració, milers de "desapareguts" poden ésser morts d'un moment a l'altre. Cal fer tot el que calgui per impedir-ho.

Només la mobilització dels treballadors podrà conduir els governs estrangers a obligar la Junta a reconèixer la seva responsabilitat en la sort d'aquests 119 camarades i de tots els presoners no reconeguts.

MOVIMENT DE L'ESQUERRA REVOLUCIONÀRIA

Representació a l'Estat francès

reflexions polítiques sobre Portugal

La canviant situació política a Portugal obceix, sens dubte, a la gran complexitat de la situació econòmic social que fa extremament difícil de destriar dintre seu els factors objectius que defineixen el procés.

La liquidació de les dictadures, d'efectes tant més nefasts com més llarga és la seva durada, esdevé una empresa molt dura i molt arriscada a la qual, generalment, s'ha de fer front enmig de les exigències de tot ordre, objectives i subjectives, que, llargament ofegades i soterrades per l'autoritarisme, apareixen inconteniblement i sobtadament totes d'un cop formant una realitat indefugible.

Així les coses, resulta gairebé inevitable de caure en els plantejaments expeditius, en els esquemes simplistes o en les referències històriques d'altres latituds i d'altres temps que, per aquest motiu normalment tenen escàs valor real, però que ofereixen la comoditat de les abstraccions.

La lluita per un poder aproximadament disponible, exerceix un gran atractiu perquè l'empresa de remodelar un poble té efectivament el gran atractiu de la seva dimensió històrica. D'altra banda, les respostes populars, a manca d'exercici de la responsabilitat del poble, tan llargament ignorada i ofegada, resulten evidentment indiciàries i són interpretades, ignorades o manipulades, a favor seu és clar, pels grups polítics de pressió -tots ells reclamant-se del poble, això sí- que s'acullen als esquemes de què hem fet esment més amunt i als quals cada grup atribueix un valor objectiu.

La temptació de trencar el cercle de les dificultats, per via expeditiva, és molt gran. Només cal re-vestir-la del concepte de necessitat històrica i tirar al dret. Pot consisteix a eludir la pregunta: què vol el poble?, i canviar-la per una altra: què necessita realment el poble?. I aquesta darrera pregunta, és contestada des de les diverses coordenades polítiques en lluita pel poder amb una gran audà-

cia: el poble "no pot saber el que vol ara com ara", però "nosaltres sabem el que necessita".

D'altra banda, la situació portuguesa, nosaltres la contemplem amb temor, amb esperança, però sempre amb gran interès des dels nostres propis problemes, les nostres perspectives, les nostres realitats. Sobretot perquè ens trobem pròxims a la situació de la liquidació de la dictadura a l'Estat espanyol.

No valen els esquemes simplistes ni les abstraccions per a valorar la situació real del poble portuguès. El marc concret en què es desenvolupen els apassionants fets pot tenir grans semblances, però té indubtablement grans diferències amb el que es donarà a l'Estat espanyol. Val, però, la pena d'intentar una aproximació, amb totes les cauteles possibles.

El protagonisme de les Forces Armades en l'enderrocament del règim feixista portuguès, cristallitzat en el Moviment de les Forces Armades, constitueix, sense cap mena de dubte, l'eix del poder entorn del qual gira qualsevol altre moviment polític-social, sense capacitat

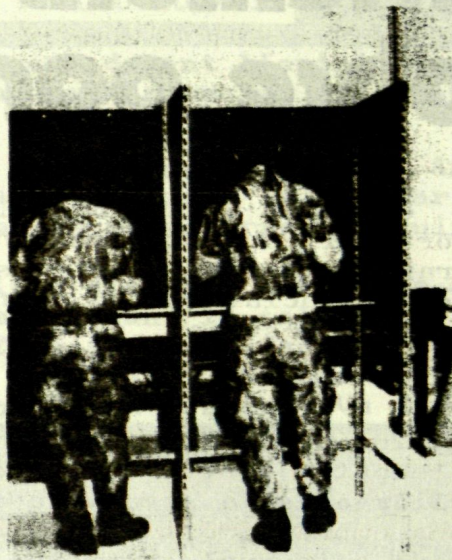
pròpia per a sostreure's a la seva tutela, i, probablement sense intenció de sostreure-se'n.

El protagonisme del poble a les eleccions de diputats a l'Assemblea, amb un resultat que, sense transcendir-lo i atribuint-li tan sols valor indiciari, apareix clarament com una opció democràtica i pluripartidista. Qualsevol idea expeditiva, revolucionària o no, no es pot sostreure a aquest fet clamorosament manifestat. El valor indiciari apunta obertament en contra de qualsevol aventurisme, revolucionari o no, que amenaci el poble amb una nova dictadura. El resultat ha de pendre's com una dada objectiva, la qual segurament està ben anotada a l'agenda del M.F.A.

Els dos protagonismes, i tota la diversitat político-ideològica que existeix al seu si amb les corresponents tensions filles del context que hem intentat de descriure, defineixen objectivament una situació d'equilibri que cal mantenir costi el que costi. La necessitat d'un poder estable exigit per la misèrabilització causada al país per la dictadura, abunda a favor de la necessitat de mantenir l'equilibri.

Aquest equilibri ha estat amenaçat pel que, per resumir, anomenarem error Spínola del mes de març d'enguany; i per l'error Cunhal i per l'error Mario Soares. Tres intents de prevaler-se de la força-la característica de cadascun- per a imposar una solució que previsiblement no reflecteix l'exigida per la realitat.

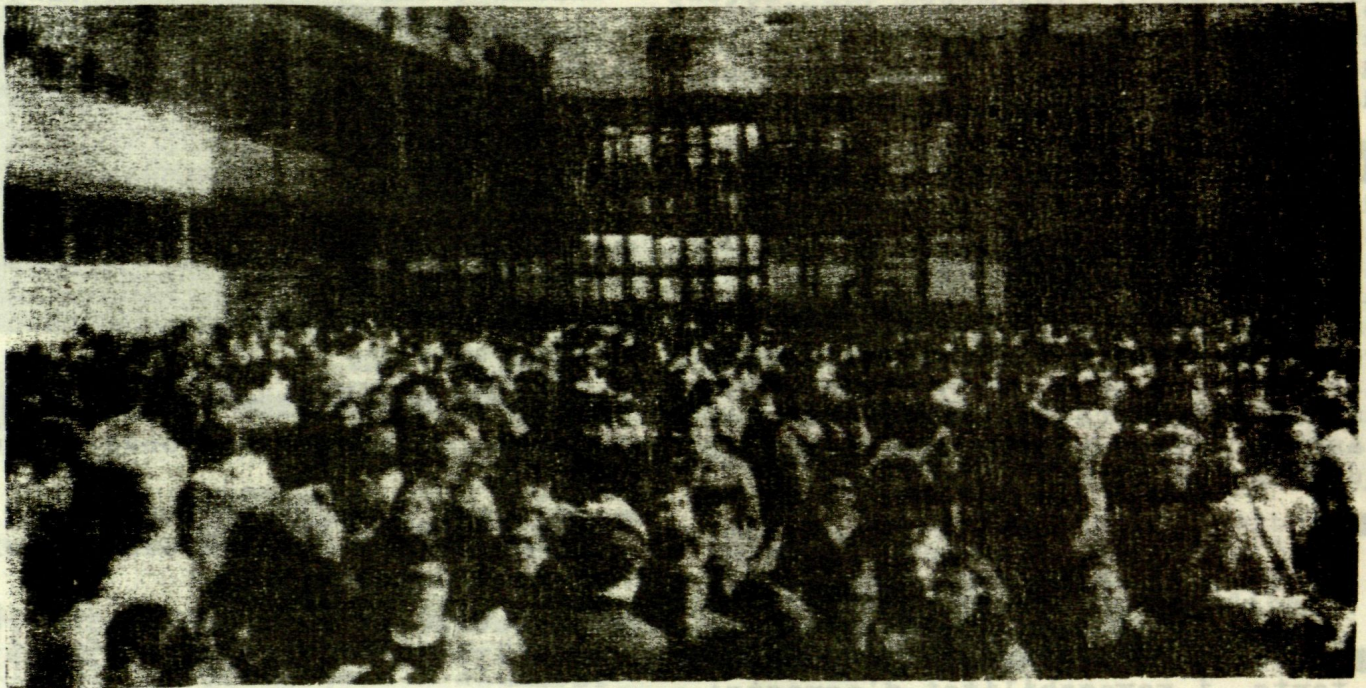
No fóra just ignorar que tots tres disposen de valedors a nivell internacional, interessats a imprimir determinades formes estructurals a la societat portuguesa, al marge, és clar, dels interessos objectius del poble lusità. Aquest és un factor que juga alhora a favor de l'equilibri i del seu trencament.

La darrera notícia apareguda a la premsa ens informa de la constitució d'un triumvirat -Costa Gomes Vasco Gonçalves, Saraiva de Carvalho- que assumeix els poders polítics i militars, per decisió del M.F.A. en una llarguíssima sessió que revela les tensions internes. El comunicat va acompanyat per unes de claracions del portaveu del triumvirat, general Costa Gomes, altament indicatiu de la necessitat de mantenir l'equilibri a que ens hem referit. És l'esforç a què s'ha compromès el moviment de les Forces Armades. L'acord a què han arribat revela que tenen consciència de la necessitat que aquest equilibri no sigui trencat.

Això fins avui ■

projecte per a una política d'ensenyament

Per tal d'informar els lectors de l'ARA sobre el treball del nostre partit en el front de l'ensenyament, hem demanat a un membre del sector universitari de la Secció d'estudiants que respongui a aquesta qüestió:

SABEM QUE ELS ESTUDIANTS DEL PARTIT ESTEU ACABANT D'ELABORAR UN TREBALL TEÒRICO-PRÀCTIC SOBRE UNA ALTERNATIVA D'ENSENYAMENT; ENS POTS EXPLICAR A GRANS TRETES QUIN ÉS EL SEU CONTINGUT?

Bé, el contingut d'aquest treball està format per quatre ponències, la confecció de les quals es va encomanar, respectivament, a quatre comissions de treball formades per companys de la Secció d'estudiants.

l'hora d'establir quins serien els temes que tractaríem, van sorgir molts problemes, ja que cada tema oferia una àmplia gamma de subdivisions possibles. Així, doncs, després d'un conjunt de discussions inicials, vam establir un nivell de terminat d'aprofundiment.

Per no fer un treball de gran extensió teòrica però que sí que ens donés una bona base tant de preparació per a la discussió com de treball pràctic, vam dividir l'esquema inicial de treball en quatre grans temes, o, més ben dit, blocs de temes, seguint sempre un fil lògic que permetés relacionar-los.

Daquests temes, em referiré en primer lloc al que hem titulat "L'ensenyament i les seves funcions". Aquest apartat analitza la funció que cobreix l'ensenyament en la societat capitalista, amb una

atenció especial a la societat multinacional de l'Estat espanyol. Després de fer un estudi de tots els elements en joc, arribem a la conclusió -i això potser és el nucli central de tota aquesta ponència- que l'ensenyament a l'Estat espanyol, i concretament als Països Catalans, és el vehicle de transmissió d'una ideologia, d'un sistema de valors que respon a les necessitats de la classe dominant: la burgesia monopolista espanyola. La ideologia d'aquesta classe dominant és l'imperialisme capitalista, i a les seves mans l'ensenyament esdevé una eina importantíssima per a exercir l'opressió nacional i social damunt les classes populars catalanes.

A continuació, dins la mateixa ponència, i per a completar-la i veure'n un cas pràctic i actual, fem una anàlisi de la Ley General de Educación: el seu contingut, els objectius que pretén, els que ha cobert realment, les seves contradiccions, i també ens referim a la resposta popular que ha tingut.

La segona ponència toca temes més pràctics: estudia les feines pri

oritàries que hem de fer al nostre camp de l'ensenyament. S'analitzen les sortides a la situació en què es troba l'ensenyament avui, tant a nivell de contingut i d'estructures com a nivell d'organització del moviment democràtic a la Universitat, el qual aquest any ha marcat distàncies entre la seva dinàmica i la del moviment popular d'alliberament de les classes populars catalanes.

No em vull estendre aquí a fer valoracions concretes, ja que podria caure en un subjectivisme personal i deixar de banda la veu de la Secció. Sí que diré, però, que una de les alternatives que donem en el terreny organitzatiu, és la reorganització del moviment democràtic universitari al voltant d'un síndicat democràtic, algunes de les característiques definidores del qual han de ser:

- síndicat únic, lliurement acceptat, de funció netament coordinadora i amb tendències organitzades al seu si;
- elecció democràtica de representants, i revocabilitat d'aquests;
- poder de decisió a les assemblees de curs, de facultat o d'escola i de districte.

Cal dir que, al nostre entendre, tots els problemes que han arribat a conduir l'ensenyament a una situació caòtica i sense sortida, no tenen solució possible dins el marc de la política del règim. Des de la nostra òptica d'estudiants socialistes catalans, només veiem un inici de solució dins el marc d'un règim que restableixi unes mínimes llibertats democràtiques i nacionals.

És, doncs, dins un programa de Eruptura democràtica al camp de l'ensenyament que donem unes alternatives que han de fer possible d'establir unes bases que iniciïn el procés cap a la consecució de l'ensenyament socialista català.

La tercera ponència del nostre treball s'ocupa precisament d'aquestes bases mínimes de signe democràtic.

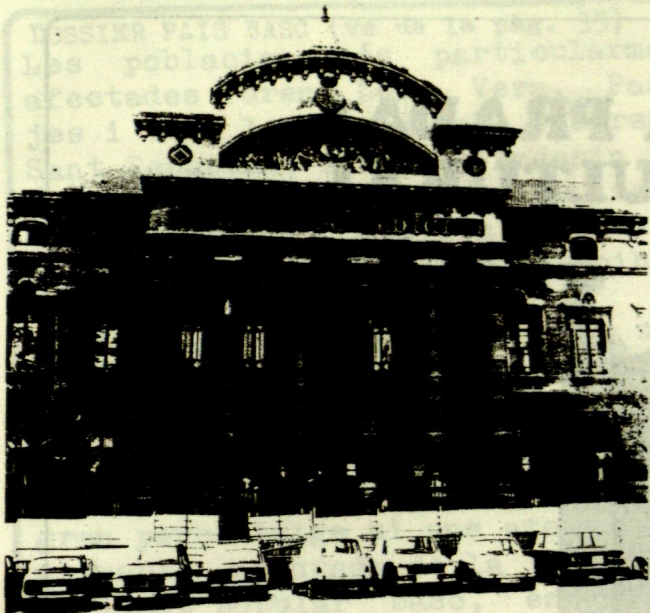
D'una manera resumida faré una relació dels punts que creiem que configuren l'ensenyament democràtic català, punts que, d'altra banda, jo crec que són els que han d'integrar el programa d'alternativa del síndicat democràtic de què parlava abans.

Respecte a la reivindicació d'un programa acadèmic democràtic, els punts a exigir són, esquemàti-

cament:

- ensenyament crític, científic, no dogmàtic, laic, no classista, de base solidària;
- adequat a la realitat nacional catalana (conseqüentment, ús oficial del català);
- participació dels estudiants i dels pares en l'elaboració dels plans d'estudis;
- ensenyament generalitzat a tots els sectors de la societat;
- gratuït i obligatori fins als divuit anys;
- inclusió del treball com a pràctica parcial;
- salari d'estudiant;
- sistema de beques racional i equitatiu;
- autonomia respecte a l'Església i a l'Estat a l'hora d'establir els plans d'estudis;
- tendència a la desaparició progressiva de l'ensenyament privat;
- control social sobre l'ensenyament;
- amnistia per a tots els represaliats.

talls, com serà la societat socialista, i concretament l'ensenyament dins el marc de la societat socialista, cauríem en el perill de fer fabulacions utòpiques. Tanmateix el que sí que podem fer, i és el que aquesta última ponència escomet, és definir uns elements mínims, de caràcter bàsic, d'acord amb la contraposició que suposarà la societat socialista enfront de la societat capitalista ja enderrocada. En resum, aquests elements són:

- ensenyament gratuït, de contingut crític i científic, no dogmàtic, laic;
- lligat a la realitat nacional i social dels Països Catalans;
- planificat a nivell de Països Catalans i amb autogestió de cada centre d'estudi;
- integrador de la persona en el sistema de valors de la societat socialista, basats en la llibertat individual compatible amb la solidaritat social;
- introducció del treball com a eina i com a fita;
- adequat a un context que posi en pràctica un sistema de formació
- pràctica un sistema de formació permanent al llarg de la vida de l'home.

Aquesta última ponència fa una anàlisi del context sociopolític que correspon a l'ensenyament socialista català. Conseqüentment al procés estratègic que contempla el nostre partit, preveiem una primera etapa que en diem d'ensenyament popular català i que correspon a la primera gran etapa estratègica de revolució nacional i antimonopolista en què ha estat aconseguit un Estat català independent i una democràcia popular i que constitueix, doncs, la porta per anar a l'Estat socialista català, que és l'objectiu de la segona etapa estratègica i que al nivell de l'ensenyament ha de possibilitar l'ensenyament socialista català.

★

Vet aquí, doncs, una panoràmica, molt esquemàtica, del treball que la nostra secció d'estudiants està a punt d'acabar. En pròxims números de l'ARA donarem un extracte estructurat del treball en la seva forma definitiva. D'altra banda, pensem també publicar el treball, per a una difusió massiva, tan aviat com estigui enllestit.■

ats amb mesures acadèmiques, amb l'eliminació d'expedients disciplinaris de professors i alumnes.

Aquests punts d'ensenyament democràtic reclamen un marc sociopolític determinat, unes condicions polítiques mínimes, que al meu entendre han de formar part també del programa del sindicat.

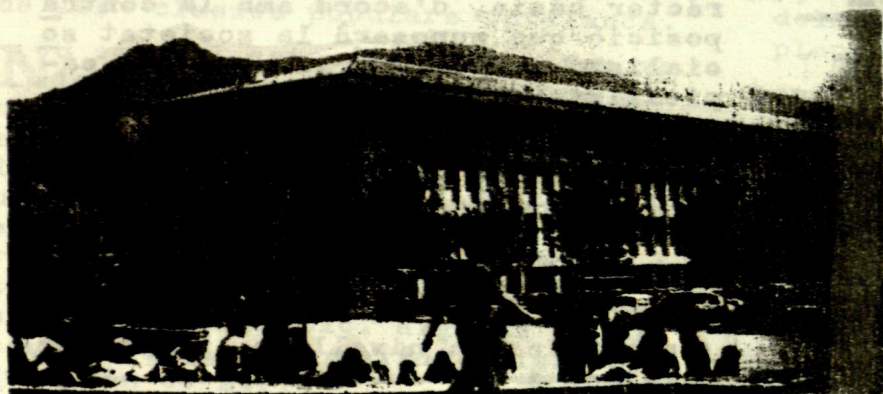
Les reivindicacions al nivell general polític, nosaltres les fixem sobre les bases següents:

- amnistia per als presos i els exiliats polítics;
- llibertat de reunió, d'expressió, d'associació, sindical, de premsa, de manifestació, de consciència, dret de vaga i altres llibertats democràtiques;
- Estatut d'autonomia per al Principat de Catalunya (que significa, ja ara, la formació d'un Govern provisional de la Generalitat de Catalunya), i processos idèntics d'autonomia al País Valencià i a les Illes Balears.
- dissolució dels cossos repressius espanyols.

Cal deixar ben clar que per a nosaltres aquests objectius constitueixen un pas que ens acostaria a la via d'aconseguir la llibertat autèntica al terreny de l'ensenyament: l'ensenyament socialista català.

L'ensenyament socialista català: Aquest és el tema de l'última part del nostre treball. Si volguéssim definir ja ara, amb tots els de

LA UNIVERSITAT CATALANA D'ESTIU A PRADA: UNA SÒLIDA TASCA CULTURAL

Per setena vegada i en dues tandes, aquest estiu té lloc a Prada -Conflent- la Universitat Catalana d'Estiu (U.C.E.)

Aquesta U.C.E. va néixer amb una finalitat: constituir-se en manifestació de la cultura dels Països Catalans en tots els seus aspectes. Va néixer amb una sèrie de característiques que li confereixen un to popular; per exemple el fet que no s'ha de posseir cap títol per a participar en els cursos i el fet de l'elevat grau d'intervenció en les tasques organitzatives i de realització per part dels alumnes.

Any rera any la U.C.E. ha posat de manifest l'existència d'una cultura viva d'un poble amb una dinàmica pròpia, plena i completa, encara que no totalment desenvolupada a causa d'interferències estranyes: la dominació, per part de l'Estat espanyol i l'estat francès, dels Països Catalans. Any rera any ha posat de manifest l'extraordinari vigor i el ressorgiment de la qüestió nacional catalana, constituint cada celebració un acte de plena afirmació nacional.

Cal però revisar la línia d'actuació que al llarg dels anys ha resultat de la celebració de la Universitat de Prada.

En primer lloc, i com a aspecte que ha de formar part d'aquest replantejament, la U.C.E. ha d'arrelar-se a la conflictiva i a la acció de Catalunya Nord amb una programació que reflecteixi els interessos i la problemàtica d'aquest país català. Potenciant, a més, per una banda, l'apropament dels rossellonesos a aquest àmbit universitari, i d'altra banda la realització d'una tasca de conscienciació en l'aspecte de la reivindicació nacional i de classe.

En segon lloc, una altra qüestió és que la línia d'actuació de que parlàvem abans, ha de trobar continuïtat arreu dels Països Catalans i durant tot l'any. Aquesta continuïtat suposa, en les condicions actuals d'opressió, reivindicar tot tipus de manifestacions que signifiquin l'expressió i el desenvolupament dels trets que defineixen la nació catalana; ha de constituir la reivindicació d'una cultura oprimida, en reivindicació totalment política.

La sòlida tasca cultural que Prada representa, com a vehicle d'expressió i d'afirmació de la personalitat nacional catalana, és un model que s'ha de tenir present en el moment de la ruptura democràtica. Representa, ja en aquest moment, la configuració d'unes institucions d'ensenyament català i democràtic.

O.B.

DOSSIER PAIS BASC (ve de la pàg. 35)

Les poblacions més particularment afectades foren Lezo, Vera, Pasa-
jes i tota la zona naval, Herrera,
Sant Sebastià, Lasarte, Andoain, Vi-
llabona, Goierri, Mondragon, Azcoi-
tia, Azpeitia, Motrico, Anzuola,
Vergara, Plencia, Eibar, Elgoibar,
Ermua.

A Àlaba tenen lloc aturs a la zona
industrial de Llodio, i a totes les
ikastoles.

A Biscaia van secundar l'atur uns
15.000 treballadors. Si bé no és un
gran percentatge si ens atenim a la
situació avançada de la lluita del
moviment popular basc, es pot dir
que la jornada hi resultà un èxit
tenint en compte que es realitzava
en un període de repressió extrema
com han estat aquests últims mesos.

Les poblacions més afectades per
l'atur foren Berriz, Matiena, Amore-
bieta, Guernica i Ondarroa, on l'a-
tur va tenir caràcter general.

Pel que fa a les accions d'ETA,
s'han centrat bàsicament en l'execu-
ció de guàrdies civils i policies
que eren peces importants en el sis-
tema de repressió del País Basc i
que tenien un llarg historial crimi-
nal contra el poble; han estat acci-
ons que han representat un pas end-
avant en la deterioració de les for-
ces d'ocupació d'Euzkadi i uns ele-
ments actius d'estímul i de suport
a la lluita de masses en general.
Destaquem, a continuació, les acci-
ons següents:

-6 de maig: execució a Guernica del

guàrdia civil Andrés Segovia Peral-
ta;

-8 de maig: execució a Bilbao del
policia Fernando Llorente Roig;

-14 de maig: mort en un tiroteig a
Guernica (v. "Assassinats a Guerni-
ca, pàg. 28) del tinent de la guàr-
dia civil Dionisio Sánchez Muñoz;

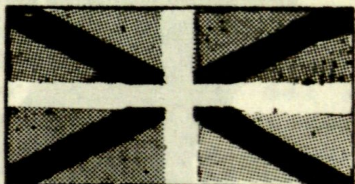
-14 de maig: assalt i expropiació
a les oficines del Banco Guipuzcoa-
no, a Sant Sebastià.

Totes aquestes accions i mobilitza-
cions expressen clarament l'alt
grau de consciència i de mobilitza-
ció dels sectors populars bascos,
i de la seva avantguarda armada, i
l'augment que ha registrat la llui-
ta per l'alliberament nacional i de
classe al País Basc, precisament ar-
ran de l'estat d'excepció.■

països catalans

euzkadi

SOLIDARITAT AMB EUZKADI

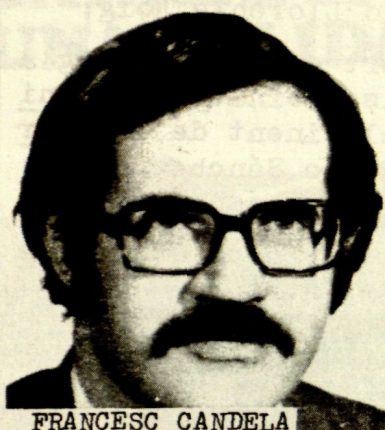
Targetó de mides 16,4 x 22 cm, amb la reproducció, a
cinc colors, de les banderes d'Euzkadi i dels Països
Catalans. Al dors hi figura la lletra completa d'"Els
Segadors".

El producte de la seva venda és destinat a accions de
solidaritat i de suport a la lluita del poble basc.

DEMANEU-LO ALS NOSTRES MILITANTS

COLLABOREU A DIFONDRE'L

ELS DEU D'ALQUÀS

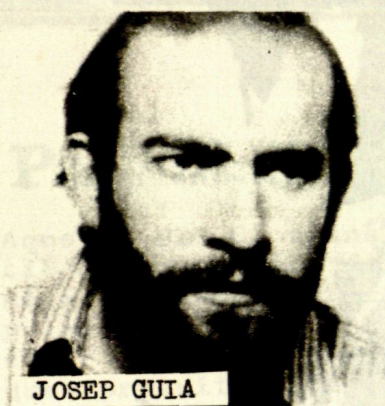
FRANCESC CANDELA

JOSEP CORELL

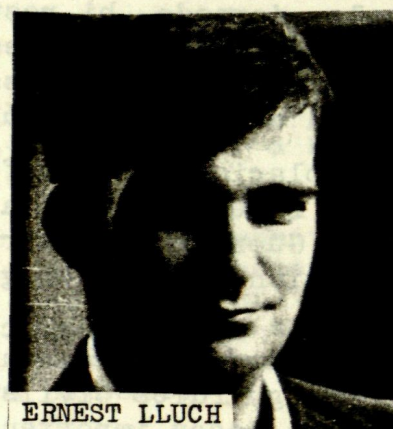

CARLES DOLÇ

JOSEP GUIA

LA DETENCIÓ DELS DEU
DEMOCRATES VALENCIANS
A ALQUÀS HA TINGUT UN
RESSO AMPLÍSSIM I HA
POSAT DE MANIFEST
L'ACTUALITAT I EL VIGOR
DE LA LLUITA PER LES
LLIBERTATS NACIONALS
I DEMOCRÀTIQUES AL
PAÍS VALENCIA.

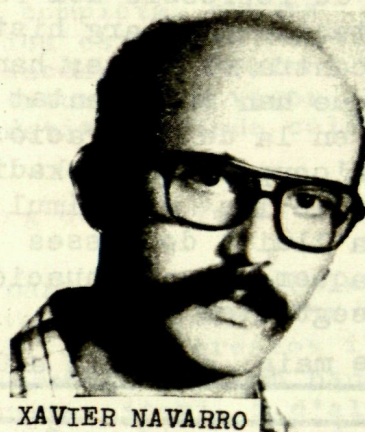

ERNEST LLUCH

CARLES MARTÍNEZ

LA CONSTITUCIÓ DEL
CONSELL DEMOCRÀTIC DEL
PAÍS VALENCIA HA DE SER
BEN AVIAT UN EXPONENT
DEL GRAU DE COHESIÓ I
DEL CAMÍ POSITIU DE LES
FORCES POLITIQUES
DEL PAÍS VALENCIA.

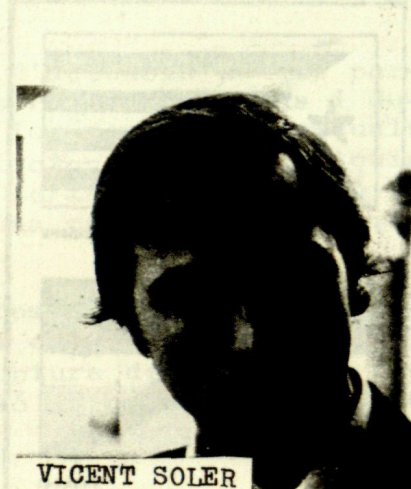
XAVIER NAVARRO

LAURA PASTOR

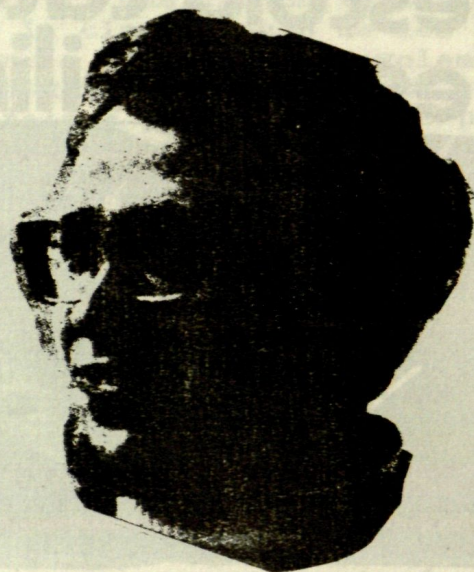
JOAN PÉREZ BENLLOCH

VICENT SOLER

HUERTAS, SOLIDARITAT!

El "cas Huertas" és una mostra ben palpable del poder real que l'exèrcit té, i que exerceix quan li convé, sobre la societat civil. Ha estat també un fulminant perquè es manifestés la cohesió i la fermesa de l'estament periodístic, i l'actitud democràtica i solidària de grans sectors ciutadans. Ara el règim no en té prou amb la primera acusació contra el periodista -per la qual el fiscal militar li demana ni més ni menys que tres anys de presó-, i pretén involucrar-lo amb ETA. A més a més, cal denunciar l'acte descaradament repressiu que ha significat el fet que el sindicat vertical el desposseís, contra la voluntat dels seus companys que l'havien votat unànimement, del seu càrrec sindical.

NO PERMETEM QUE EL FRANQUISME PUGUI MANTENIR EN HUERTAS EMPRESONAT!

LLUITEM PER LA SEVA LLIBERTAT!

URGELL: SUSPENSIO

LA SUSPENSIO DE LES "SIS HORES DE CANÇÓ A BELLPUIG"
UN ACTE REPRESSIU I UN ENFORTIMENT DE LA LLUITA POPULAR

Per al dissabte dia 2 d'agost havien estat anunciades, a Bellpuig d'Urgell, les "Sis hores de cançó" amb la intervenció de diversos cantants catalans.

El govern civil de Lleida, però, va negar-ne el permís, adduint defectes en certes formalitats administratives, i el festival es va haver de desconvocar a corre-cuita.

La gent d'aquí no es va resignar a encaixar calladament aquest nou acte de repressió contra el nostre poble, i, a l'hora que havia estat prevista per al festival, es congregaren, a la plaça de Bellpuig, més d'un miler de joves de l'Urgell, del Segrià, de la Noguera, de la Segarra, de les Garrigues, que van manifestar la seva protesta i el seu rebuig a les mesures repressives.

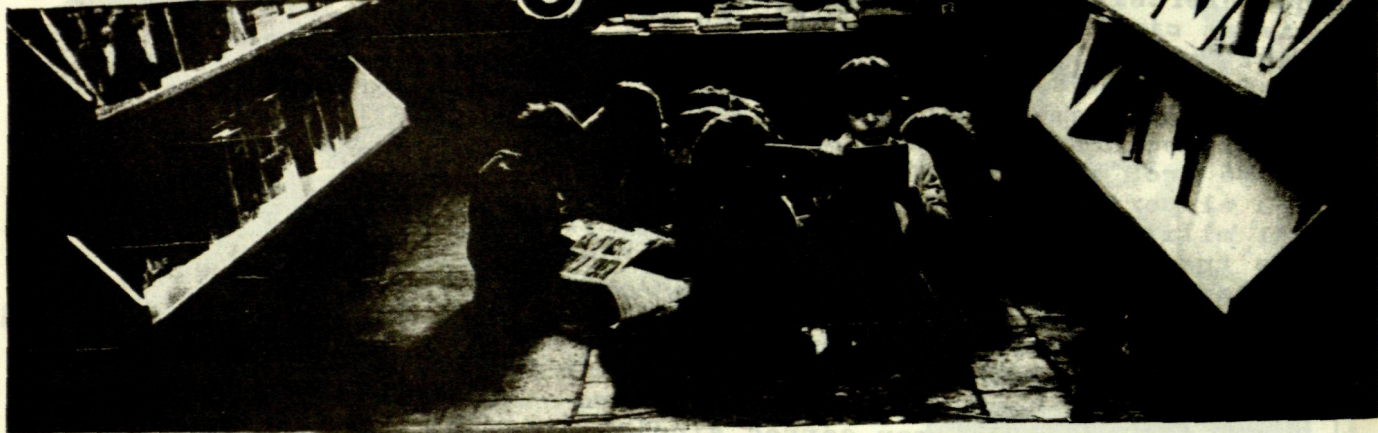
Uns seixanta guàrdies civils, amb les metralletes a la mà, i més espantats que altra cosa, guardaven l'"ordre" amb tant de zel que fins i tot van tenir topades amb gent del poble que prenia la fresca al portal de casa seva, pensant-se que eren manifestants.

La gent va cantar "La Santa Espina" i "El cant de la senyera", i abans de dispersar-se, es van llançar pedres als guàrdies civils i es van encampar octavetes signades F.N.C. No hi van haver detencions, però sí que van demanar la documentació d'alguns joves als quals els van prendre la filiació.

A la indignació general de la gent de les comarques de per aquí, cal sumar-hi la indignació de la gent de Bellpuig per l'espectacle de la presa militar del seu poble; i també, l'engrescament general per l'actitud combativa dels joves. "Collons, quina joventut que puja; ara ja em puc morir tranquil!", vam sentir dir a un vell del poble. En altres ocasions s'hi pensaran més a l'hora de prendre mesures repressives.

F.A.

escola catalana, escola bilingüe?

Després de les polèmiques que hi han hagut a l'Escola d'Estiu de Rosa Sensat, iniciem la publicació d'una sèrie d'articles i col·laboracions sobre aquest tema.

Publiquem en aquest número una primera col·laboració sota el títol:
PER UNA ESCOLA POPULAR CATALANA: UNA BASE DE COINCIDÈNCIA DELS CATALANS

Les qüestions relatives a l'ensenyament desperten de sempre un interès poc corrent entre nosaltres. Aquest interès, a més, pren unes característiques específiques; ja no es tracta solament de l'interès primer de voler escoles per a tots els infants, gratuïtes, amb continuïtat en els nivells superiors, etc., sinó que exigeix dues característiques inexcusables, que l'ensenyament respongui al fet nacional català (és a dir, en llengua vehicular d'aquest ensenyament i en continguts, òrgans de decisió, actitud, etc.) i que s'inscrigui en els corrents de renovació pedagògica, iniciats a principis de segle i sortosament posats al servei del poble durant els períodes de la Mancomunitat i la Generalitat, dissortadament massa curts, separats pel parèntesi de la Dictadura i estroncats per la gran ensulsiada de 1939.

Quan les possibilitats de redreçament han estat mínimament tolerades per transformar-se en realitzacions pràctiques, hem vist sorgir un moviment escolar que es reclama hereu d'aquell dels primers decennis del segle. Aquest moviment escolar, però, ha hagut d'estar forçosament reclus en el marc de l'escola privada i greument mancat d'entrada quant a la seva catalanitat integral, a causa d'una banda de la poca mentalització política de molts dels seus protagonistes, dels recels i les pors interns i externs, i d'un

malentès oberturisme (que de fet és tancament envers allò que és nostre i consustancial) envers els castellanoparlants provinents de la immigració massiva que el règim ha abocat aprofitant alhora les necessitats de mà d'obra al nostre país, la misèria secular de les comarques feudals agràries espanyoles i la postració del Principat de Catalunya que derrotat a la guerra, sense institucions ni cap poder de decisió, més baixa que mai la seva natalitat, es refugiava novament en el treball i en l'activitat econòmica, com després de la guerra de Successió ho feia sota les circumstàncies tolerants de Carles III.

Han començat a circular definicions de bilingüisme, d'adaptació de l'escola a la realitat, de principis pedagògics que demanen que cada nen aprengui a l'escola en la seva llengua "materna", i la realitat ha estat que moltes d'aquestes escoles han negat la possibilitat d'integrar-se efectivament als nens de famílies immigrades i han contribuït a la castellanització dels catalanoparlants, gairebé igualment que les altres. No oblidem que quan una escola només utilitza una llengua com a matèria d'estudi, però empra una altra llengua com a vehicle de les altres matèries, encara que sigui a nivell escrit, està creant una mentalitat disglòssica, està contribuint a la reclusió de la llengua del país en

Parlar de bilingüisme tranquil·lament, com si les dues llengües en qüestió disposessin de les mateixes condicions, és cegament suïcida o astutament assimilador. Tots sabem quina és la situació, ara i ací, dels moderns mitjans de comunicació, al carrer, al si de les famílies sotmeses a la castellanització prematura dels fills més d'hora que mai a guarderies i parvularis. Si afirmem que és català tothom qui viu i treballa als Països Catalans, i en línies generals ho accepta i no s'oposa a la nostra vida de poble, hem de comprendre que a tot arreu els immigrants el que cerquen és la ràpida integració amb els naturals, sobretot en les noves generacions. Som conscients que la immigració que registrem és definitiva en un tant per cent gairebé total; és obvi que les postures de malentès "respecte" de la llengua dels nens castellanoparlants (que d'altra banda continuaran parlant si volen a casa seva, trobant-la a tot arreu i amb possibilitats il·limita-

des de conreu) dins aquestes escoles "noves", "actives", "cooperatives" que haurien d'encarnar una catalanitat integradora i integral, ens han fet i ens fan un tort greu de cara a la clarificació de les actituds per a un futur que volem i creiem no gaire llunyà en què els Països Catalans puguin regir-se per ells mateixos en tots els ordres.

Hem d'aspirar a una escola catalana per a tothom el dia de demà, i ja des d'ara, per a tothom qui ho vulgui, allà on sigui possible organitzar-la. No ens valen els arguments pedagogicistes, d'altra banda contradits per la realitat quan d'imposició o de caprici elitista es tracta. Tots veiem com els infants catalanoparlants que entren en una escola castellana (que són la immensa majoria del país) o els infants d'on sigui que entren de petits en una escola d'expressió estrangera, s'adapten de seguida. Com podem, doncs, dubtar a l'hora de construir la nostra escola a casa nostra?

No reivindiquem el català perquè sigui la llengua materna de ningú, sinó perquè és la llengua del nostre poble, el vehicle indestructible del seu geni, de la seva cultura original i mil·lenària, oberta als corrents més actuals en totes les èpoques que recorda la història. Exigim a tot arreu, doncs, l'efectivitat pràctica d'aquest dret inalienable: no n'hi ha prou amb català a l'escola ni amb escola en català: cal l'ESCOLA CATALANA, en llengua, contingut i actitud, i A L'ABAST DE TOTHOM, és a dir POPULAR. No pararem de lluitar fins que ho aconseguim.

OTGER

LLUÍS LLACH VÍCTIMA DE LA REPRESSIÓ

El règim ha prohibit sistemàticament l'aparició pública de Lluís Llach. El nostre cantant, doncs, es veu impedit de prendre contacte amb el seu públic, amb tot el nostre poble.

Solidaritzem-nos amb en Llach! Cal crear un ampli moviment reivindicador d'aquest cantant que el franquisme pretén segrestar-nos, d'aquest home que, per la força, es veu privat d'exercir el seu treball.

Organitzem, a tot arreu, recitals d'en Lluís Llach, i quan arribi la suspensió, manifestem amb fermesa la nostra protesta. Només així, amb una gran pressió popular, el règim es veurà forçat a retornar al poble la llibertat d'actuació del seu cantant.

entrevista a dos dirigents del partit: discrepàncies i relacions entre les forces d'alliberament nacional i de classe dels Països Catalans

Front Nacional de Catalunya no és l'única organització socialista/independentista existent als Països Catalans. El PSAN, el PSAN Provisional, l'Esquerra Catalana dels Treballadors a Catalunya Nord, són grups polítics actuals i presents a la lluita com nosaltres mateixos, i que pos-tulen uns objectius iguals o semblants als nostres. Constatat aquest fet, molta gent es pregunta el perquè de l'existència de més d'un grup, quins són els motius reals que han provocat i han mantingut fins avui aquesta diversificació, quines discrepàncies els separen, quines rela-cions els uneixen. Amb la intenció d'informar sobre aquesta qüestió, l'ARA ha entrevistat dos dirigents del nostre partit perquè, amb la se-va veu autoritzada, donessin el punt de vista de FNC sobre el particu-lar. El tractament dels temes no vol ser exhaustiu -ni podria ser-ho, per raons òbvies d'espai-, però sí que vol ser prou ampli per a abor-dar les qüestions més importants. I el que sobretot vol ser, alhora que una informació clarificadora, una contribució al diàleg i a la co-hesió del moviment socialista/independentista dels Països Catalans.

ARA.- El fet de l'existència de més d'un partit amb els mateixos objectius finals, en lloc d'un de sol, ens fa suposar l'e-xistència de tota una sèrie de diferèn-cies. Per a facilitar la conversa dividi-rem aquestes diferències en tres blocs, corresponents a tres nivells: cos doctri-nal, estratègia i tàctica. En el primer bloc, és a dir en el cos doctrinal, ¿qui nes diferències veieu entre nosaltres i una organització en tantes coses tan afi-a la nostra com és el Partit Socialista d'Alliberament Nacional dels Països Cata-lans (PSAN)?

CARLES.- Anirem directament al gra. Hi ha d'entrada una diferència important, i és que nosaltres posem en la mateixa lí-nia de contingència històrica la indepen-dència dels Països Catalans i el socia-lisme, cosa que el PSAN no fa. No és que nosaltres diguem: "Els Països Catalans són una entitat absoluta que descansa en un procés de bases científiques", i que, per tant, la independència dels Països Catalans sigui una necessitat històrica. La independència no és cap necessitat històrica. Per a nosaltres la independèn-

cia és una contingència històrica, a l'igual que el socialisme, el qual prevaldrà si troba les formes d'expressió adients i el consens popular, si defensa els interessos de la classe treballadora, però naturalment, no per això deixa de ser una contingència històrica. Per a FNC no hi ha problema de subordinació. Per a nosaltres val tant el procés que condueix al socialisme com el procés que mena cap a la independència dels Països Catalans. Són dos processos que s'exigeixen mútuament, ja que nosaltres de la societat catalana en volem fer una societat socialista i de la societat socialista en volem fer una societat independent.

VICENÇ.- Si situem a dos nivells conceptuals diferents la lluita pel socialisme i la lluita per la independència, aquesta última sempre és la que en pateix les conseqüències: perd vigor i fins i tot podria ser rebutjada.

CARLES.- Molt de compte si diem que el socialisme no desapareixerà, perquè la ciència no desapareix. A mi personalment em fa l'efecte que això és un concepte metafísic. El socialisme científic no té bases suficients per aspirar al títol de científic, la qual cosa no vol dir que no sigui un procés pel qual cal lluitar, perquè cobreix una veritable llacuna i contempla el pas de l'home explotat a l'home no explotat.

ARA.- Desistint com feu de tractar el socialisme de científic, quin qualificatiu ha de tenir? ¿Què és el socialisme?

CARLES.- Es una estructura social en la qual es dona la propietat social i la gestió col·lectiva dels mitjans de producció. Així de senzill.

ARA.- Què en dieu del materialisme dialèctic?

CARLES.- A mi em fa l'efecte que el materialisme dialèctic és el voluntarisme transcendent.

ARA.- Bé, aclarim. Respecte a la concepció diguem-ne filosòfica del món i de la societat, el nostre partit no té una posició definida...

VICENÇ.- No; quant a aquesta qüestió el partit no té definició, per dir-ho d'alguna manera, "oficial". En aquest aspecte hi ha llibertat d'opcions, i així ens trobem amb militants amb una visió dia-

lèctica i amb d'altres que no la tenen. Nosaltres no volem crear un "partit religiós", no venim a fer de redemptors de la classe obrera ni de ningú; el que volem, i el que fem, és construir un partit amb un programa polític.

CARLES.- Nosaltres tenim el que bé en podríem dir un "voluntarisme positivista", basat en allò que "els fets són els fets". Diffícilment es pot anar més enllà dels fets. Les coses són com són i no com voldríem que fossin; això no vol dir que no hàgim de lluitar perquè siguin com les volem nosaltres. Evidentment, per a l'anàlisi dels fets i de la seva transformació ha d'existir una teoria, però aquesta teoria pot descansar en un mètode o en un altre. L'anàlisi dels fets pot ser, evidentment, dialèctica; això no ho nega ningú.

ARA.- El PSAN es considera marxista. FNC és marxista, sí o no?

CARLES.- FNC és marxista crític. Ens sembla que el materialisme històric és una cosa innegable, en el sentit que qualsevol evolució o revolució de les formes de producció informa la societat, la mentalitza d'una altra manera, estableix unes altres relacions entre els elements que componen la societat. Nosaltres, doncs, acceptem el materialisme històric per tal com és una anàlisi de la història i doncs constitueix un element que permet d'elaborar una teoria d'acord amb uns fets objectius.

ARA.- Amb aquesta diferenciació que feu de "marxisme crític" després que nosaltres diguéssim que el PSAN es considera marxista, sembla que el PSAN sigui "marxista ortodox". Es cert, això?

VICENÇ.- Doncs no, no ho és. Almenys a la seva declaració de principis, ells no es defineixen així. El PSAN també parla d'analitzar de forma crítica els clàssics del socialisme, però la diferència amb nosaltres està en el fet que a FNC li sembla que no només cal analitzar críticament la teoria sinó que en aplicar-la s'ha de fer una pràctica d'aquesta crítica al marxisme. Això el PSAN no ho ha fet. A la pràctica i a l'hora d'analitzar casos concrets, no posa en pràctica aquesta crítica.

ARA.- Quines conseqüències té això a l'hora de la pràctica?

VICENÇ.- Jo crec que en certs moments això aconduïx a uns plantejaments "gauchistes" molt perillosos d'estar desorientats de la realitat, cosa que pot dur a topar de cara a la paret en moltes coses. És evident que tothom té possibilitat de canviar i de tornar a adequar els plantejaments, però creiem que el PSAN ha arribat a fer, en alguns casos, plantejaments "gauchistes", exactament com el PSAN Provisional, que en aquest aspecte seria el més "ortodox".

ARA.- En certa manera, quan dieu que el PSAN fa plantejaments "gauchistes" i ara entrem al segon bloc de qüestions a tractar: l'estratègia- esteu dient que la seva estratègia és "gauchista", oi?

VICENÇ.- No, no. De fet, el que jo crec és que el PSAN no té estratègia. Aquesta és una de les diferències fonamentals. Jo crec que el seu plantejament de simultaneïtat d'independència i socialisme, és a dir: serem independents quan serem socialistes i serem socialistes quan serem independents, és un plantejament ideològic que no té en compte un procés esglaonat, tal com nosaltres plantejem. Bàsicament, doncs, crec que el PSAN no té estratègia independentista.

CARLES.- L'argumentació que dona el PSAN per a reivindicar la independència és l'exigència que el socialisme s'ha de donar en un marc concret, el dels Països Catalans. Aquí apareix una altra diferència. L'important, per a nosaltres, és saber quin valor dones a aquest marc. Si no li dones cap valor, el que fas és sacrificar, subordinar el marc concret a la qüestió social, i doncs situes a dos nivells conceptuals diferents la qüestió nacional i la qüestió social. No n'hi ha prou amb dir que el socialisme es donarà en un marc concret; nosaltres diem que el socialisme exigeix, necessita aquest marc concret, de la mateixa manera que, des de la nostra òptica, aquest marc concret necessita el socialisme. En altres paraules: ni el socialisme s'aguantarà sense la independència, ni la independència s'aguantarà sense el socialisme. I quan dic que no s'aguantarà vull dir que no és concebible l'un sense l'altra ni aquella sense el primer. El procés de plenitud de la col·lectivitat catalana descansa sobre l'exigència mútua de la independència i el socialisme.

ARA.- Tornem als companys del PSAN. Voleu aclarir millor per què creieu que el PSAN no té estratègia.

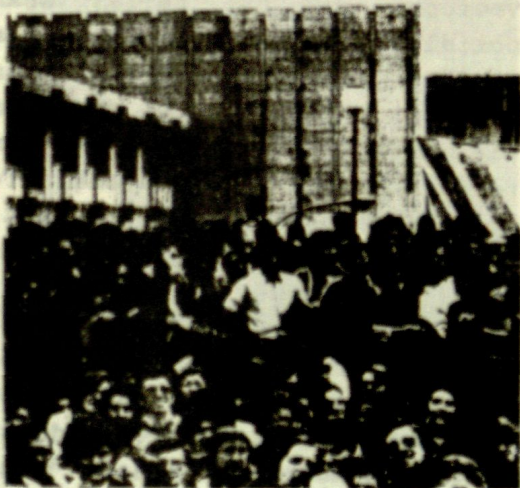
VICENÇ.- Mireu, un partit polític socialista ha de dirigir el procés de lluita i ajudar que la classe obrera arribi al poder. Això suposa que ha d'haver-hi un camí per arribar-hi. Per tant, cal preveure aquest camí, cap preveure, per exemple, quin tractament s'ha de donar a les aliances tàctiques amb altres sectors o capes i fins i tot amb altres classes. En

l'estratègia del PSAN, això no queda clar: en moments determinats han participat amb aquests, en altres moments amb els altres... això a mi em sembla que és crear confusions. Evidentment, allò que sembla pre surt perjudicat d'aquesta situació és la postulació independentista clara i rotunda.

CARLES.—Jo definiria aquesta actitud d'una manera molt concreta, i diria que el PSAN es mou dins un purisme ideològic de caràcter típicament "gauchista". Per exemple, pretendre exorcisme forces reals, que actuen, que hi són, com el centre-dreta i la dreta, rebutjar aquestes forces és una actitud típicament de purisme ideològic que en certs moments és convenient, però que en el moment actual crec que resulta perjudicial. Aquesta actitud és conseqüència d'un prejudici: de la prufja que la classe obrera no et confongui amb la dreta. Es tracta d'un prejudici injustificat. Nosaltres tenim un programa socialista inequívoc: només cal llegir la nostra Declaració de principis i d'acció política; no tenim un programa de dreta ni petit-burgès; doncs ja hi estem diferenciats, que volem més. Amb l'exclusió de certs sectors, l'única que s'aconsegueix és l'esterilització d'uns moviments possibles que poden acostar per una via o altra a uns objectius possibles en un moment històric determinat.

VICENÇ.— Fixem-nos en una altra diferència fonamental: nosaltres creiem que la independència ha de servir per a tornar la plena sobirania nacional i possibilitar així un model propi de procés cap al socialisme. D'aquí la importància de la independència per als sectors populars catalans. Això vol dir, a la pràctica, que en el temps hi ha una cosa anterior a l'altra, prioritària en el temps, no en importància. És per això que nosaltres proposem unes etapes estratègiques, sense deixar pas el procés social de banda, estancat, ans al contrari, duent-lo en marxa pensant que la independència ja suposa l'inici d'aquest procés propi de revolució socialista. Pensem que hi ha d'haver una primera etapa d'independència i de democràcia popular i antimonopolista, en la qual els mitjans de producció són encara a les mans de la burgesia no monopolista, però amb més participació dels treballadors en la gestió de la

societat. I el procés continua amb una segona etapa en la qual la lluita de classes ha quedat centrada al marc geogràfic i demogràfic dels Països Catalans, cosa que ens permetrà d'anar a la instauració del socialisme. Aquest és, en poques paraules, el nostre procés estratègic. I aquesta és la diferència important: el PSAN no té una estratègia independentista/socialisme, i això fa que ells no vegin la utilitat dels pactes tàctics. Nosaltres creiem que, donada la situació del moviment de les classes populars catalanes i analitzada l'actitud de les diverses classes respecte a la qüestió nacional, creiem que a la independència s'hi pot arribar, en principi, només amb una aliança nacional, és a dir amb la confluència de sectors populars i no populars, i dins un termini raonable. Creiem que pot haver-hi un nacionalisme de caràcter petit burgès que, amb interessos contraris als nostres, pot tanmateix confluïr amb les classes populars per aconseguir la independència. Això el PSAN no ho veu així, no creu que es pugui donar. Malgrat que avui no existeix organitzativament un nacionalisme petit burgès, creiem que en un futur no llunyà pot existir, ja que potencialment hi és. La confluència amb aquests sectors, evidentment, no serà de tipus organitzatiu, però sí que comportarà un treball conjunt. Cal dir també que aquesta aliança nacional, no serà bo que es produeixi fins que els socialistes independentistes no tinguem una certa força; d'altra

manera cauríem dins el joc i la dinàmica de la burgesia o petita burgesia catalana. Sense aquest vigor del socialisme independentista, el pacte nacional seria desavantatjós per a les classes populars catalanes, ja que aniríem cap a una independència que no enfortiria el procés cap al socialisme.

ARA.- Quines derivacions té, a parer vostre, l'actitud que acaba de criticar?

CARLES.- Ja n'hem assenyalat algunes, de derivacions, quan hem parlat abans de les posicions "gauchistes". Però a més del que hem dit, encara planteja un altre problema. Partint d'un cert complex que els sectors "gauchistes" espanyols han pogut infondre als catalans, referent a allò que el nacionalisme és petit burges, els qui, entre nosaltres, cauen en actituds "gauchistes" i, a més, anteposen la postulació socialista a la independentista perquè creuen que és més fàcil introduir-se a segons quins sectors, especialment al sector obrer industrial, el que fan és accentuar aquest "gauchisme" i cauen en un perill molt seriós, que és el que en podríem dir el "pendent cap a l'espanyolisme". M'explicaré. Amb aquests plantejaments, de vegades han en

quadrat gent que han adoptat unes posicions tendents a l'espanyolisme, que evidentment no és l'espanyolisme descarat dels grups d'obediència espanyola o en general dels catalans no independentistes, però que els ha dut a formulacions del tipus de les del PSAN Provisional, resultat directe d'aquesta actitud del PSAN. El Provisional en cap moment no parla, als seus papers, d'independentisme. Parla de revolució socialista catalana, donant per suposat en el lector un grau de consciència i de formació que permet entendre que també es refereixen a la independència. Tot això ve donat pel fet que no defineixen de manera prou clara la qüestió de la independència. Moltes vegades la qüestió nacional és difuminada, amb l'argument que la falta de consciència nacional en certs sectors populars farà difícil la penetració en aquests sectors. Nosaltres creiem que perquè la reivindicació nacional cobri vigor en aquests sectors, el que hem de fer és no aigualir plantejaments, sinó aplicar-hi mètodes de treball adequats. Al sector obrer industrial, per exemple, no s'hi pot anar amb plantejaments ideològics, sense donar alternatives de lluita de masses a cada moment i a cada lloc, i sense donar a aquestes alternatives un contingut nacional i de classe ben clar. Aquest és un dels problemes que avui té plantejats el PSAN, que creu que als sectors obrers cal presentar-s'hi amb l'actitud més revolucionarista possible i ben poc "incoordinants" respecte a la qüestió nacional. I així, per exemple, utilitza una terminologia que pot ser molt correcta però que si no s'explica, queda ambigua, com és el cas de la fórmula "alliberament nacional", que en alguns sectors ja no se sap què vol dir. El que no pot fer un partit polític és fer formulacions que, si no són explicades, poden resultar equívokes; o bé les ha d'explicar. I això, que és vàlid sempre, ho és encara més avui sota el franquisme, per tal com no hi ha possibilitat de donar una informació àmplia i contínua a tots els sectors. Utilitzar termes que resultin equívocs, pot donar resultat a la curta, però a la llarga sempre és nefast. Així passa amb la fórmula "alliberament nacional" etzibada així, sense explicar. Jo no dic que el PSAN no faci un plantejament independen-

tista, que el fa, però el fa sense una estratègia, i en un moment determinat es creu que fer una estratègia és aplicar una terminologia que representi un procés. El caos s'accentua quan usen una terminologia de procés a l'hora de parlar d'objectius finals. Tot això és el resultat d'una timidesa a l'hora de fer el plantejament independentista, i en un partit que pretengui dirigir la lluita això és inacceptable. Si bé ni nosaltres ni el PSAN, ni tots dos junts, no representem, avui, la totalitat de la classe obrera catalana, hem de tenir molt en compte que amb plantejaments ideològics no la representarem mai. El que hem de fer és treball de masses, que vol dir donar alternatives concretes quotidianes, parcials, polititzades, lligades amb els objectius finals i amb el procés que hi porta. A partir d'aquí anirem representant cada cop més aquests sectors. D'altra manera només farem plantejaments testimonials.

ARA.- Ha sortit, companys, tota una relació de diferències. És possible que encara n'hi hagi d'altres, però de moment, i per raons d'espai, ens hem de quedar aquí. Però voldríem encara tocar ràpidament una altra qüestió. Tot i aquestes diferències que són a la vista, el PSAN i nosaltres som dues organitzacions innegablement afins. Hi ha possibilitat de fer un treball conjunt? Quins nivells, quina envergadura ha d'assolir, o pot assolir, aquest treball? Ens referim concretament a la conferència que actualment porten a terme FNC i PSAN.

VICENÇ.- Com ja vam definir al nostre primer Congrés celebrat l'estiu passat, la primera frase del procés estratègic -la de la revolució nacional i antimonopolista- és la d'enfortir el moviment independentista de les classes populars, cosa que té lloc mitjançant un enfortiment de la nostra organització, que ja s'està fent, i l'apropament dels diversos partits socialistes/independentistes. Aquesta és precisament la finalitat de la conferència. Només hi participen PSAN i FNC pel fet que el PSAN Provisional, quan la conferència es va iniciar, formava part de la Convergència Socialista i per tant duia una dinàmica no prou clara respecte

a la reivindicació de la unitat dels Països Catalans i a la de la seva independència. D'altra banda, cal dir que si no hi participa l'Esquerra Catalana dels Treballadors, organització socialista/independentista de Catalunya Nord, és perquè el fet que la seva lluita es desenvolupi dins un altre Estat, la seva situació requereix un altre tractament, que en un futur, evidentment, volem abordar. Pel que fa a la conferència, el seu esperit, obertament manifestat tant per un costat com per l'altre, és el d'arribar al màxim possible de treball conjunt. Les relacions FNC-PSAN, doncs, van endavant, encara que potser una mica massa lentament. Creiem que la discussió s'ha de fer a través d'un debat sincer i obert, i això suposa un treball conjunt de la base als fronts de lluita on coincidim, treball que ja s'ha iniciat i que creiem que s'ha d'estendre a altres socialistes/independentistes que encara no estan organitzats però que poden participar en la dinàmica del moviment socialista/independentista.

ARA.- De fet, la publicació d'aquesta entrevista podria ser considerada com una primera aportació de caràcter públic i obert a aquest debat tan necessari i tan esperançador. Gràcies, companys, per les vostres respostes.

última hora

incident a gràcia: la policia dispara

El dia 21 d'agost i com un acte més dels que componen la festa major de Gràcia, va tenir lloc, a l'envelat de la Plaça del Sol, un recital de Raimon. Els voltants de l'envelat, tota la plaça, es van omplir de gent que s'havia quedat sense entrada. Poc després d'haver començat el recital, un jove que havia estat repartint unes petites ensenyes de solapa amb la inscripció "Penes de mort, no", era detingut i emmanillat violentament davant de tothom per dos socials que el traslladaren a dins una botiga en espera de l'arribada del cotxe patrulla.

La reacció de la gent no es va fer esperar. Un nombrós grup anà congregant-se al voltant del lloc on el mantenien, exigint "Llibertat per al detingut" i "Que el deixin". En vista que continuava la retenció del detingut, els crits anaven augmentant mentre cada cop arribava més gent de tota la plaça i dels carrers adjacents. Davant l'aldarull, dintre l'envelat Raimon deixà de cantar.

Al cap d'una estona es presentaren els efectius policials, en nombre extraordinari, els quals començaren a disparar per tal de dissoldre la concentració. Van ser disparats molts trets, i no precisament a l'aire, amb la provocació d'una autèntica desbandada en la gent de fora, i d'un ambient de pànic en els de dins de l'envelat, que sentien els trets i els crits u no sabien ben bé què passava. Grups de gent van intentar impedir el pas de la policia col·locant cotxes travessats al mig dels carrers i llançant-los ampelles buides de begudes. També la caseta que feia de taquilla de l'envelat fou arrossegada fins a una cantonada amb l'objectiu de fer-la servir per a barrar el pas.

Al cap de mitja hora els voltants de l'envelat havien estat buidats, i només s'hi passejaven grups de grisos amb pistoles i metralletes a la mà. Se sap que hi van haver nombroses detencions, sembla que més de deu, tot i que la premsa "legal" només va parlar d'"unes poques". També van ser registrats alguns cotxes, al carrer Menéndes Pelayo i a la Travessera de Gràcia, el trànsit dels quals ha via estat tallat i degudament desviat per la policia.

En Raimon, manifestant-se molt nerviós però adduint les obligacions derivades del contracte susorit, al cap de més de mitja hora va reprendre l'actuació, en una segona part de només quatre cançons i que va durar deu minuts.

Un cop més, les forces repressives espanyoles han efectuat un acte de repressió i de barbàrie contra la llibertat popular, emparant-se en la força de les armes davant de la gent desarmada.

les "sis hores de cançó" de canet, un festival de cançó popular

catalana

LA NIT DEL 12 DE JULIOL, 35.000 PERSONES ES VAN CONCENTRAR AL PLA D'EN SALA, DE CANET DE MAR, PER PARTICIPAR A LA CINQUENA EDICIÓ DE LES "SIS HORES DE CANÇÓ A CANET".

EN UN AMBIENT IMPRESSIONANT DE PLENA COMUNICACIÓ COLLECTIVA I MENTRE ONEJAVEN BANDERES CATALANES, D'ALTRES AMB L'ESTEL INDEPENDENTISTA I D'ALTRES DEL PAÍS BASC, I ES LLANÇAVEN MASSIVAMENT OCTAVES DE DIVERSOS CONTINGUTS POLÍTICS, TRES GRUPS I VUIT CANTANTS DE LA "NOVA CANÇÓ" () DUIEN A TERME EL FESTIVAL DE CANÇÓ POPULAR CATALANA ACTUAL MÉS IMPORTANT, DE MÉS CLARA INTENSITAT REIVINDICATIVA I DE RESSÒ MÉS POPULAR, COM NO SE N'HAVIA FET MAI CAP FINS AVUI.

Quan aparegui aquest número de l'ARA, la notícia del festival de Canet serà àmpliament coneguda. Algunes de les descripcions i valoracions que n'ha fet la premsa "legal" han estat magistrals i plenes d'esperança política. Nosaltres, sense entrar en detalls sobre el desenvolupament artístic i tècnic de la manifestació, volem aportar aquí unes reflexions de tipus polític, les quals no pretenem pas que siguin definitives.

No pot restar cap mena de dubte sobre l'enorme poder de convocatòria que té la "nova cançó" catalana. Les "Sis hores de cançó a Canet" en són una mostra, com ho han estat tantes vegades la gran quantitat de recitals que continuament tenen lloc a les més diverses poblacions al llarg i ample dels Països Catalans. Aquestes dades són a la vista i poques argumentacions hi cal fer.

Evidentment, i quasi no caldria eni dir-ho, la "nova cançó" no està en crisi, com algú pretén o ha pretès; no ho està avui ni ho ha estat mai. Canet ens posa de manifest la realitat d'avui quant a la importància de l'abast sociològic i popular de la nova cançó popular catalana. Per arribar a aquest punt, ha calgut un treball profund i continuat d'uns homes tenaços i convençuts que han anat vençant tota mena d'obstacles, que s'han vist però recompensats per l'acceptació total per part del nostre poble. Els es-

quirols de torn postulen l'existència, en el moviment de la "nova cançó", d'una hipotètica crisi, amb la qual cosa pretenen justificar el seu pas al bilingüisme, és a dir la seva integració al sistema d'opressió nacional.

La "nova cançó" catalana, doncs, s'ha constituït en un gran moviment de cançó popular actual, amb un nivell qualitatiu molt alt. D'entrada cal fer una afirmació categòrica: s'ha superat l'etapa d'una "nova cançó" que caminava amb una sabata i una espadenya. Avui els cantautors s'han convertit en professionals autèntics.

La professionalització en el terreny de la "nova cançó" té una dimensió molt valuosa que en fer-ne una anàlisi de conjunt no ens pot passar desapercebuda. Actualment tenim cantants d'autèntica originalitat i d'autèntica vena creadora, tant pel que fa a les composicions com a les interpretacions. No serí

em on som si la nostra cançó popular fos només l'afirmació d'un poble i d'una cultura, i si no hagues sin estat superats aquells primers estadis, en un primer moment certament necessaris i fructífers, de "sessions familiars". La "nova cançó" ha esdevingut un moviment progressista i creador, ben dotat i amb moltes hores de treball, que aporta una vitalitat adequada al moment actual i de cara al futur, i que ha obtingut una resposta absolutament positiva del nostre poble.

Però no podem parlar només dels cantants. Cal reconèixer també el treball i l'esforç d'aquells que han treballat i treballen entre bagtidors, d'aquells que poca gent coneix però que, des de fa quinze anys, han estat promocionant la "nova cançó" als més diversos nivells i per tots els mitjans. Aquells que van donar als nostres millors cantants d'avui les primeres empentes i els primers ajuts cap a una feina seriosa i de qualitat. Tots plegats, els "homes de la cançó" són els qui han fet possible d'arribar a la realitat esclatant de les "Sis hores" de Canet. I el públic, és clar.

El públic, a Canet i a tots els altres recitals, és un protagonista cabdal. La cançó popular catalana actual és molt més que cançó entesa com a manifestació purament artística, i el fet d'anar a un recital, a més d'anar a sentir bona música, vol dir anar a realitzar un acte d'afirmació col·lectiva. Els

cantants s'han convertit en portaveus d'una voluntat col·lectiva de reivindicació. I això no obeeix només al contingut de la lletra de les cançons, sinó al fet intrínsec de l'existència de la "nova cançó". Com diu una de les cròniques periodístiques del festival de Canet: "La nova cançó és la més viva i genuïna demostració de la nostra cultura popular contemporània, la més cabal i perfecta expressió de les lluites, de les esperances, de les frustracions, dels problemes i de les il·lusions del nostre poble".

Avui doncs la cançó substitueix, en part, els camins normals d'expressió i de participació col·lectiva. És per això que ha pres aquesta dimensió cívica.

De tota manera, i sense menysvalorar de cap manera la importància i la transcendència de la "nova cançó", que ha contribuït inestimablement a donar consciència nacional catalana a amplis sectors populars, direm que l'opressió i la lluita no s'han només de descriure -fent cançons-, sinó que cal lluitar, batallar a tots els terrenys. És per això que cal que tothom se situï de manera activa -no com a simple espectador-, a través de les formes de lluita més diverses, per a poder donar la veritable dimensió que trasllueix la "nova cançó" catalana: la d'un poble que reivindica la seva identitat. ■

Salvador M.

